

chapter millennium

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

MEDIJSKE SLOBODE U BiH 2016. Usporedni izvještaj 2009. – 2016.

April/Travanj 2016.

Sadržaj

- ▶ 1. Metodologija
- ▶ 2. Rezultati istraživanja

Metodologija

Vrijeme istraživanja	08.03. – 25.03.2016.
Metoda prikupljanja podataka	Telefonsko anketiranje – CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing)
Prosječno trajanje ankete	15 minuta
Veličina uzorka	N= 500 ispitanika (FBiH 300, RS 200)
Metoda izbora domaćinstva	Metoda slučajnog odabira fiksnih telefona domaćinstava
Metoda izbora ispitanika	Tehnika zadnjeg rođendana (Osoba u domaćinstvu koja je zadnja imala rođendan, a starija je od 18 godina)
Reprezentativnost	Reprezentativan uzorak domaćinstava na području BiH

Ključni nalazi istraživanja

- ▶ Ispitanici najviše vjeruju medijima i vjerskim zajednicama, a najmanje političarima i političkim strankama.
- ▶ U odnosu na 2015. godinu, jedino je zabilježen porast povjerenja u Međunarodnu zajednicu.
- ▶ Zabilježen je porast zadovoljstva ispitanika FBiH medijima i novinarima u Republici Srpskoj.
- ▶ Najveći dio ispitanika smatra da sloboda medija u FBiH uopće nije ili je djelomično prisutna.
- ▶ Najveći dio ispitanika smatra da sloboda medija u RS-u uopće nije ili je djelomično prisutna, i dalje takav stav ima više ispitanika iz RS-a nego FBiH.
- ▶ Najveći dio ispitanika u FBiH smatra da su osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH politička i finansijska zavisnost, dok u RS-u pored političke zavisnosti, ispitanici navode i opću političku klimu u zemlji.
- ▶ Raste percepcija građana da najveći uticaj na medije imaju političari.
- ▶ Političare i političke stranke ispitanici smatraju glavnim kršiteljima novinarskih prava i medijskih sloboda.
- ▶ 91,2% ispitanika BiH svaku vrstu napada na novinare smatra neprihvatljivim.
- ▶ Većina ispitanika smatra donekle dobro odabranim teme koje bh. novinari obrađuju

Ključni nalazi istraživanja

- ▶ Građani FBiH i RS-a, ekonomske i socijalne teme naglašavaju kao teme koje bi bh. novinari trebali više obrađivati.
- ▶ Većina ispitanika smatra kako treba osigurati bolju primjenu zakona o zaštiti prava novinara te unaprijediti sistem obrazovanja novinara, kako bi se unaprijedio njihov rad i poboljšala kvaliteta izvještavanja.
- ▶ Ispitanici TV smatraju medijem kojim se najkvalitetnije informiraju.
- ▶ Finansijski opstanak Javnih servisa u BiH, većina ispitanika vidi kroz potpuno ukidanje RTV takse i finansiranje javnih servisa iz budžeta države i entiteta.
- ▶ Zaključke Hrvatskog narodnog vijeća u BiH, u vezi sa uvođenjem javnog servisa na hrvatskom jeziku, većina ispitanika vidi kao politički zahjev HDZ-a, stranke koja želi imati javni servis pod svojom kontrolom.
- ▶ Rješavanje pitanja kvalitetnijeg informiranja Hrvata u BiH na hrvatskom jeziku i veću zastupljenost interesa hrvatskog naroda u sadržajima javnih servisa, većina ispitanika vidi kroz potpunu provedbu postojećeg Zakona o javnom servisu na nivou BiH, koji nalaže ravnopravnu zastupljenost tri konstitutivna naroda i tri jezika u programskim sadržajima.

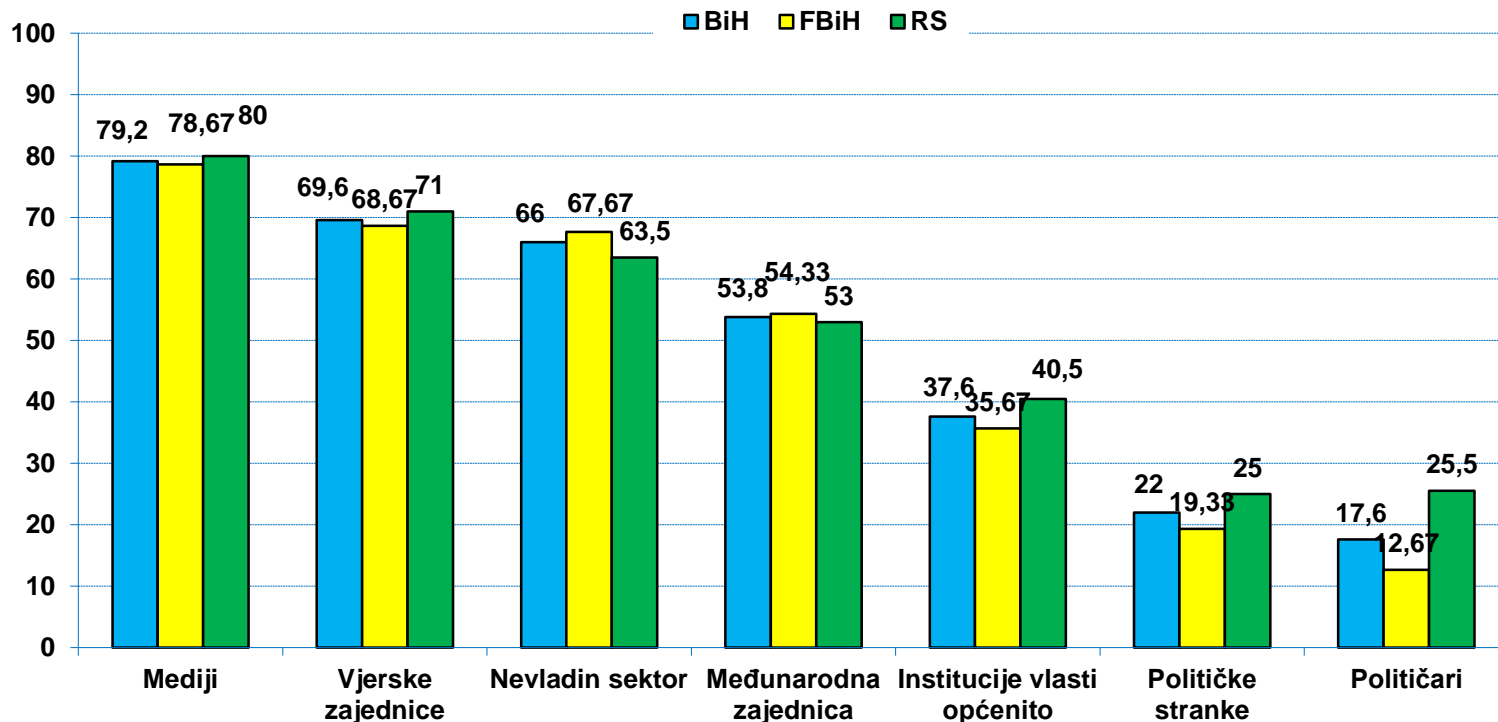
Rezultati istraživanja

P1. Koliko imate povjerenja u rad sljedećih institucija?

Ispitanici najviše vjeruju medijima i vjerskim zajednicama, a najmanje političarima i političkim strankama.

Povjerenje u rad institucija 2016.

Prikazani rezultati ispitanika koji su rekli da VJERUJU U RAD navedenih institucija, tj. odgovori „U potpunosti im vjerujem“ i „Donekle im vjerujem“

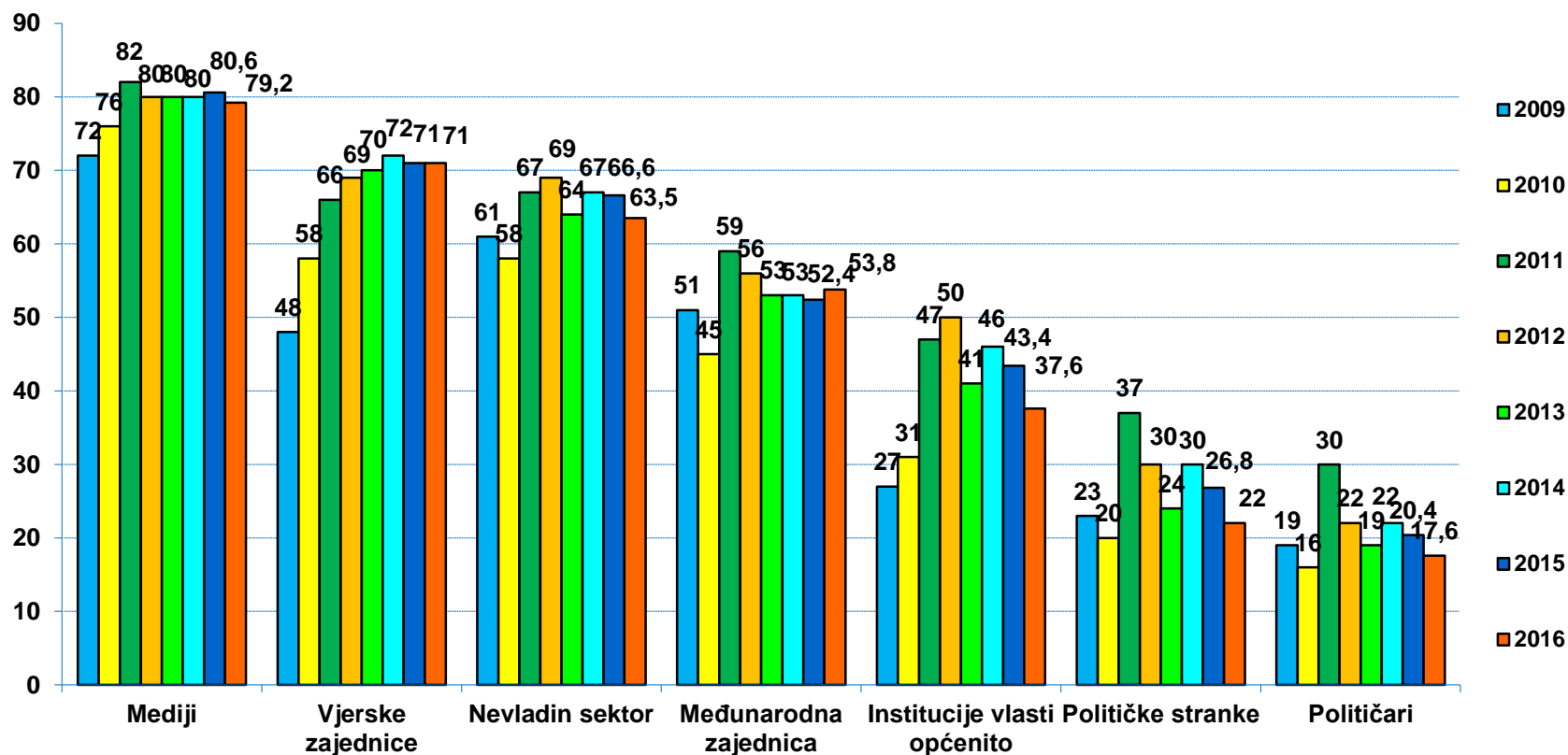
Rezultati istraživanja

P1. Koliko imate povjerenja u rad sljedećih institucija? (2009. - 2016.)

U odnosu na 2015. godinu, jedino je zabilježen porast povjerenja u Međunarodnu zajednicu.

Povjerenje u rad institucija 2009. – 2016.

Prikazani rezultati ispitanika koji su rekli da VJERUJU U RAD navedenih institucija, tj. odgovori „U potpunosti im vjerujem“ i „Donekle im vjerujem“.

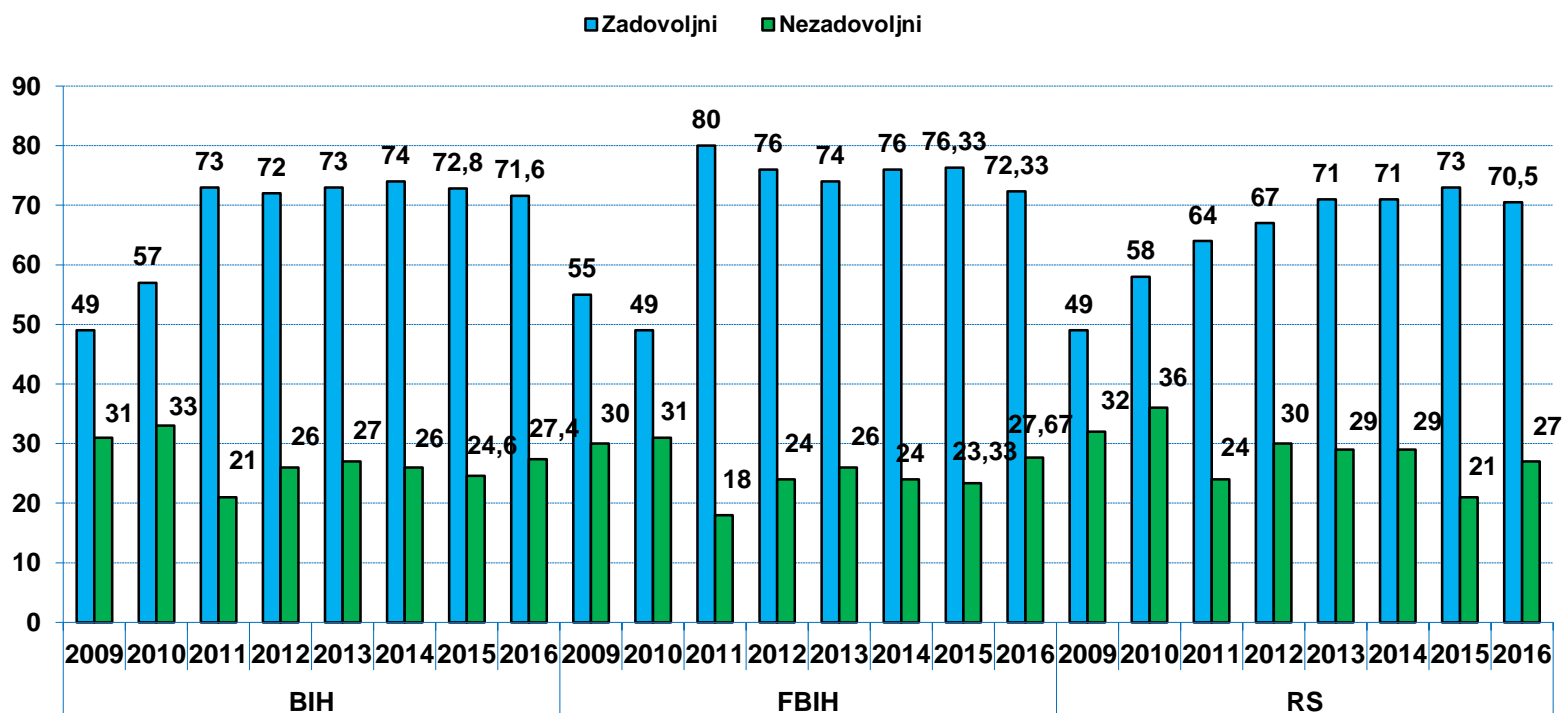
Rezultati istraživanja

P2. U kojoj mjeri ste općenito zadovoljni radom medija i novinara u Federaciji BiH?

Većina ispitanika je zadovoljna radom medija i novinara u FBiH, s tim da je zadovoljstvo nešto manje u odnosu na istraživanje 2015. godine.

Zadovoljstvo radom medija i novinara u Federaciji BiH 2009. – 2016.

Odgovori grupirani u dvije kategorije: ZADOVOLJNI (U potpunosti/Donekle) i NEZADOVOLJNI (U potpunosti/Donekle).

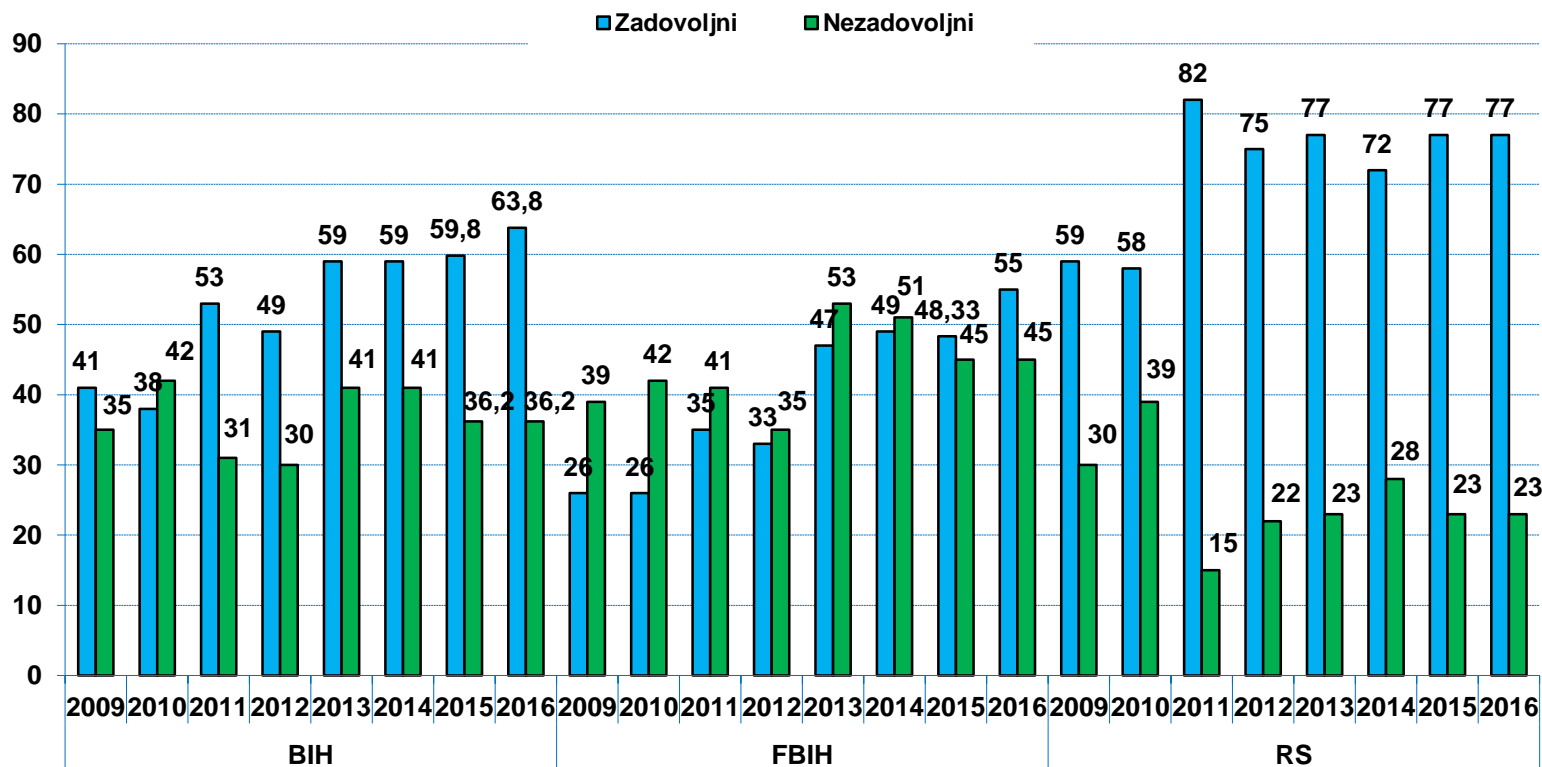
Rezultati istraživanja

P3. U kojoj mjeri ste zadovoljni radom medija i novinara u Republici Srpskoj?

Zabilježen je rast zadovoljstva ispitanika iz FBiH medijima i novinarima u Republici Srpskoj.

Zadovoljstvo radom medija i novinara u Republici Srpskoj 2009. – 2016.

Odgovori grupirani u dvije kategorije: ZADOVOLJNI (U potpunosti/Donekle) i NEZADOVOLJNI (U potpunosti/Donekle)

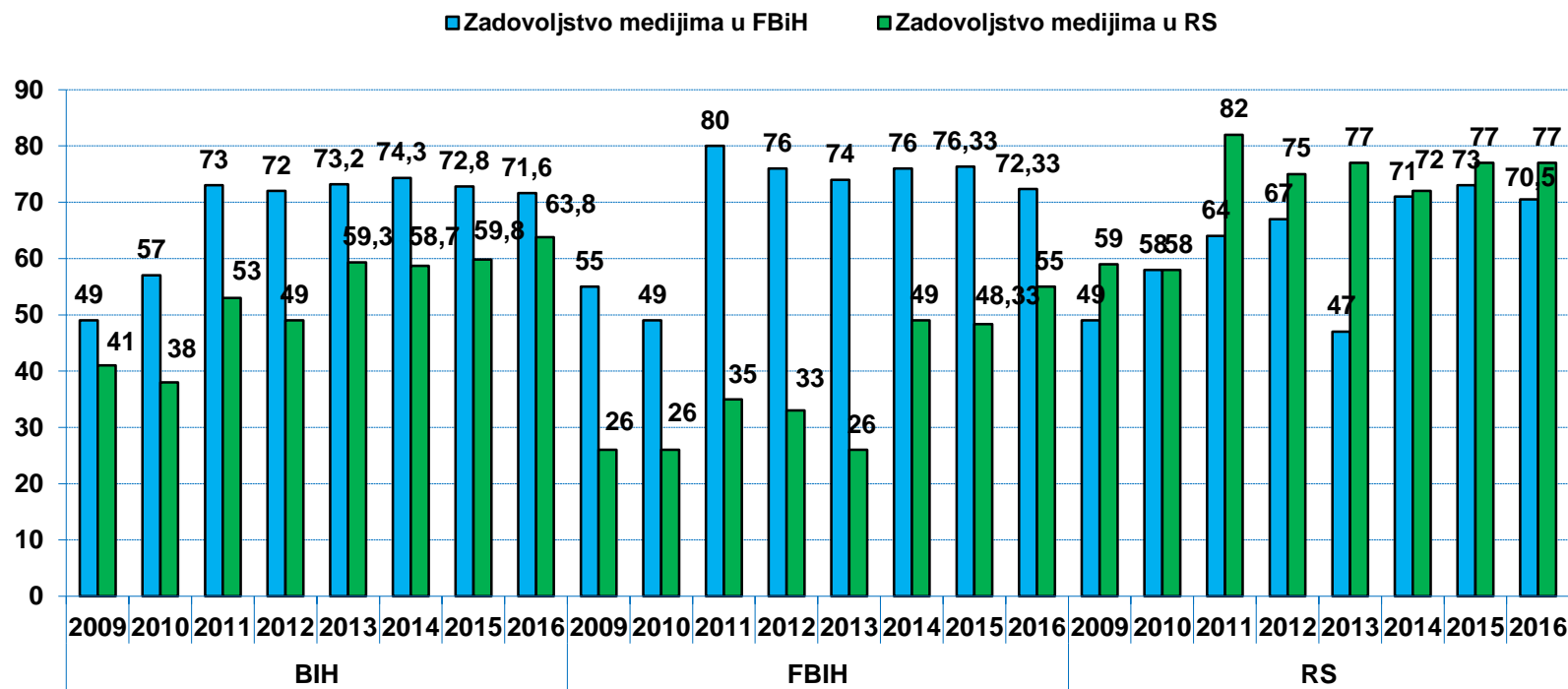
Rezultati istraživanja

P2.+P3. U kojoj mjeri ste općenito zadovoljni radom medija i novinara u FBiH (P2.) i RS (P3.)

Raste zadovoljstvo ispitanika FBiH medijima i novinarima u Republici Srpskoj.

Zadovoljstvo radom medija i novinara u FBiH/RS 2009. – 2016.

Prikazani samo odgovori „U potpunosti/Donekle zadovoljni“

Rezultati istraživanja

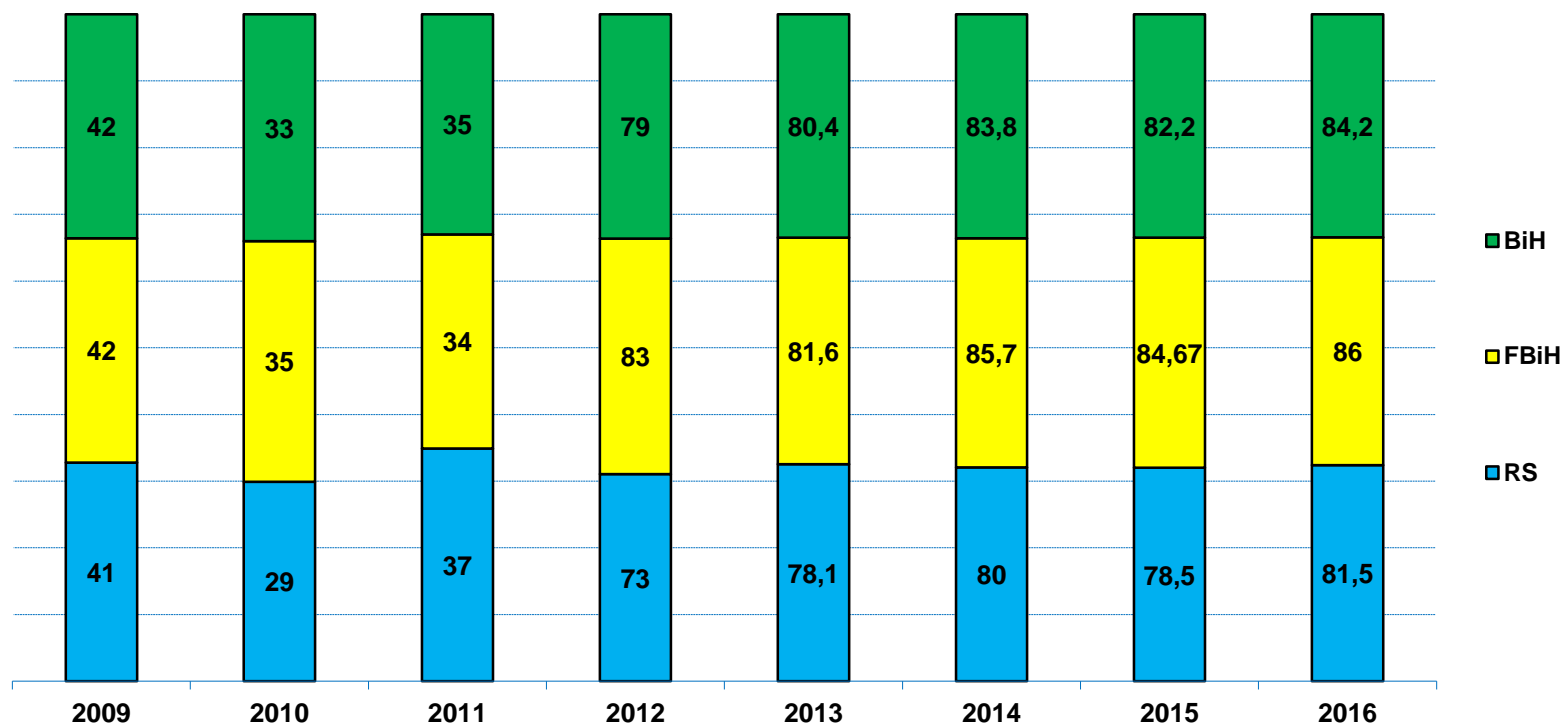
P4. Po Vašem mišljenju, kolika je trenutna sloboda medija u Federaciji BiH?

Najveći dio ispitanika smatra da sloboda medija u FBiH uopće nije ili je djelomično prisutna.

U porastu je takva percepcija građana u odnosu na istraživanje 2015. godine.

Sloboda medija u Federaciji BiH 2009-2016.

Prikazani rezultati ispitanika koji su odgovorili „Uopće nije/Djelomično prisutna“

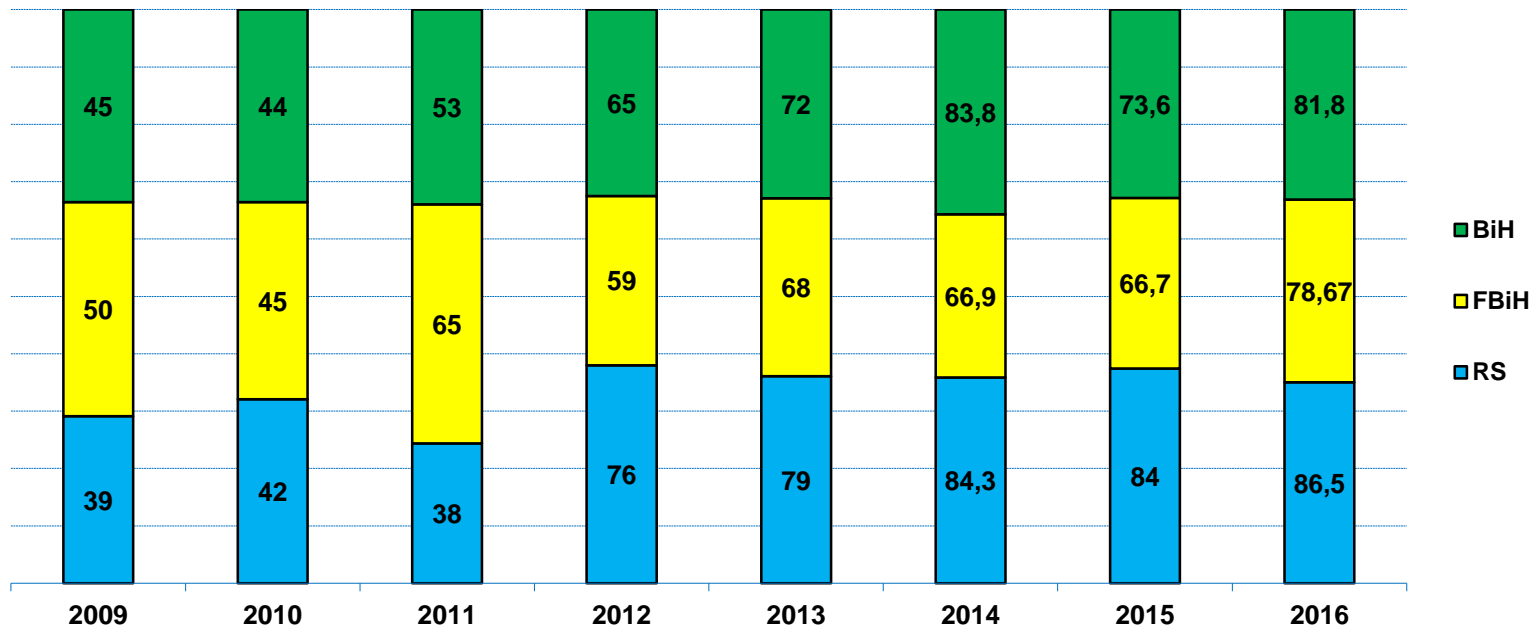
Rezultati istraživanja

P5. Po Vašem mišljenju, kolika je trenutna sloboda medija u Republici Srpskoj?

Najveći dio ispitanika smatra da sloboda medija u RS-u uopće nije ili je djelomično prisutna, i dalje takav stav ima više ispitanika iz RS-a nego FBiH, iako je kod ispitanika u FBiH zabilježen porast percepcije da sloboda medija u RS-u uopće nije ili je djelomično prisutna.

Sloboda medija u Republici Srpskoj 2009. – 2016.

Prikazani rezultati ispitanika koji su odgovorili "Uopće nije/Djelomično prisutna"

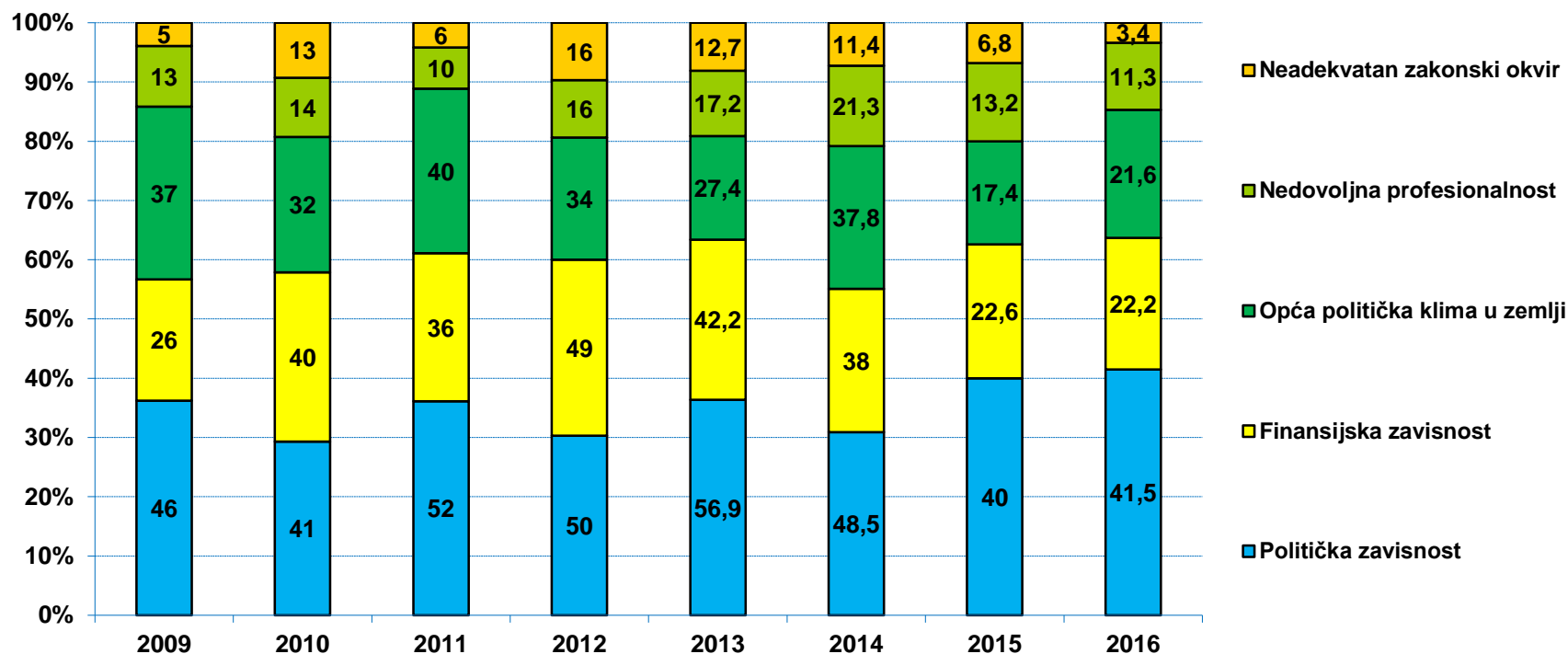
Rezultati istraživanja

P6. Šta mislite, koje su dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Najveći dio ispitanika BiH smatra da su osnovne prepreke slobodnom radu medija politička i finansijska zavisnost.

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2009.- 2016.

BiH

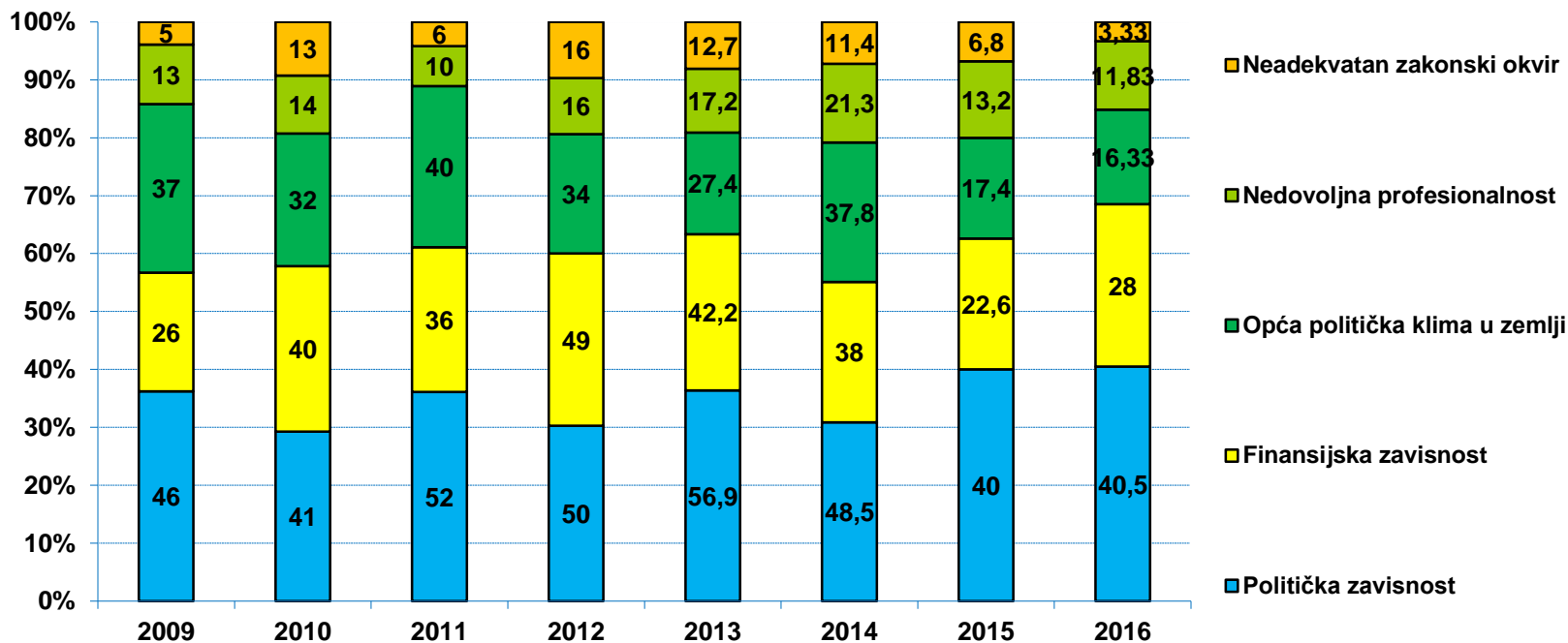
Rezultati istraživanja

P6. Šta mislite, koje su dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Najveći dio ispitanika F BiH, političku i finansijsku zavisnost smatra osnovnim preprekama slobodnom radu medija u BiH.

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2009. – 2016.

Federacija BiH

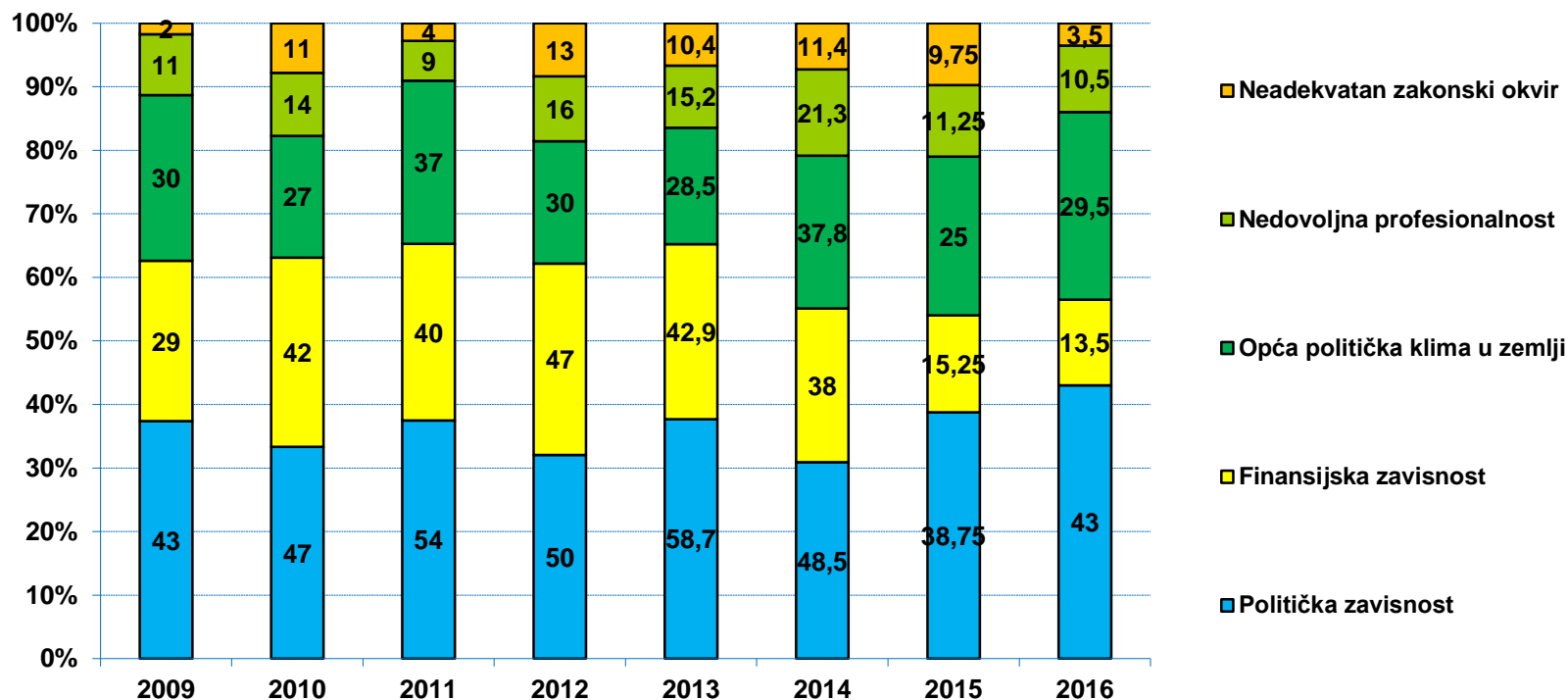
Rezultati istraživanja

P6. Šta mislite, koje su dvije osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH?

Ispitanici RS-a, osnovnim preprekama slobodnom radu medija smatraju političku zavisnost i opću političku klimu u zemlji.

Osnovne prepreke slobodnom radu medija u BiH 2009. – 2016.

Republika Srpska

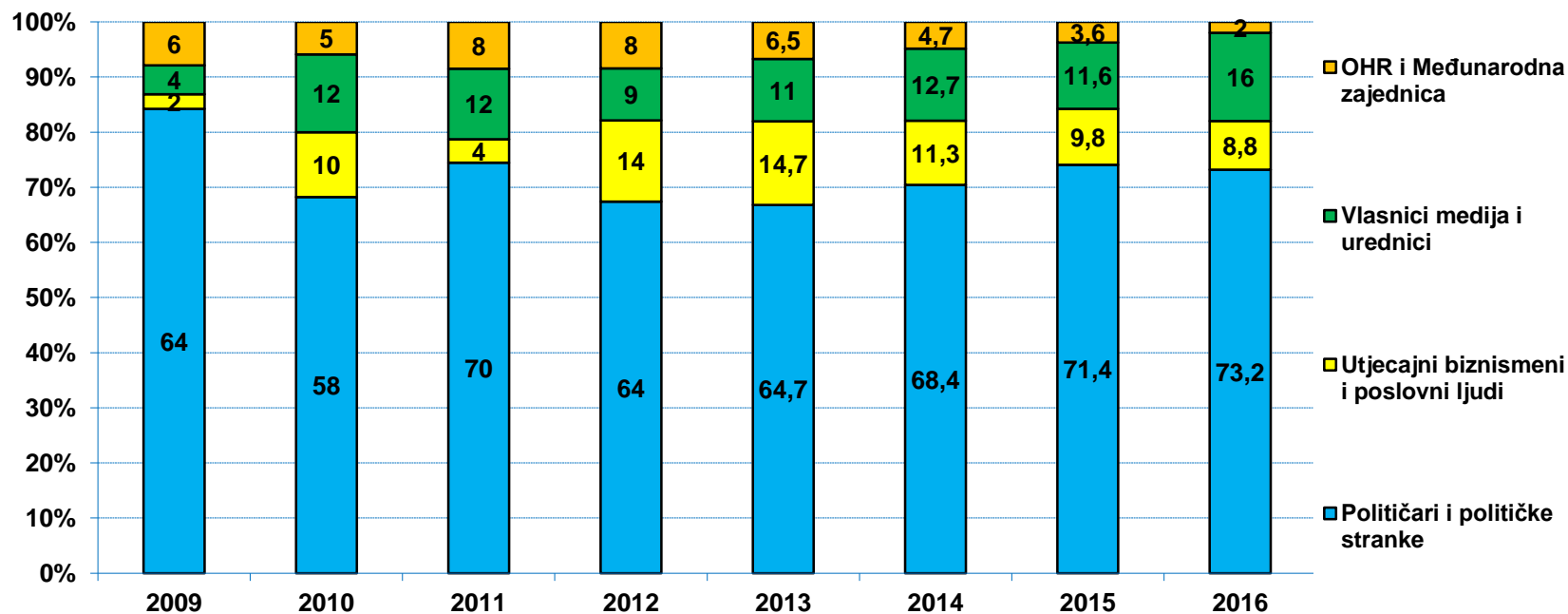
Rezultati istraživanja

P7. Šta biste rekli, ko ima najveći uticaj na rad medija u BiH?

Raste percepcija građana da najveći uticaj na medije imaju političari.

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2009. – 2016.)

BiH

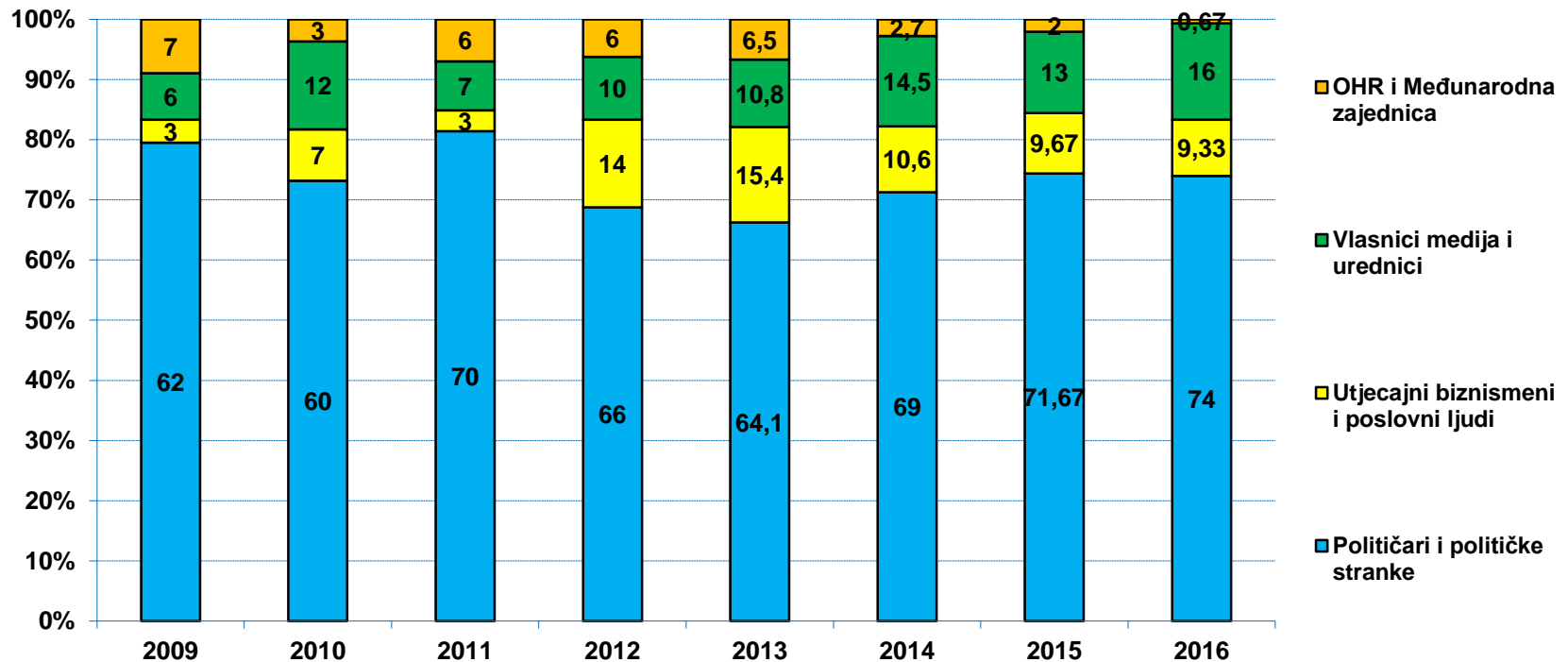
Rezultati istraživanja

P7. Šta biste rekli, ko ima najveći uticaj na rad medija u BiH?

Ista percepcija uticaja političara na medije u BiH je i kod ispitanika u FBiH.

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2009. – 2016.)

Federacija BiH

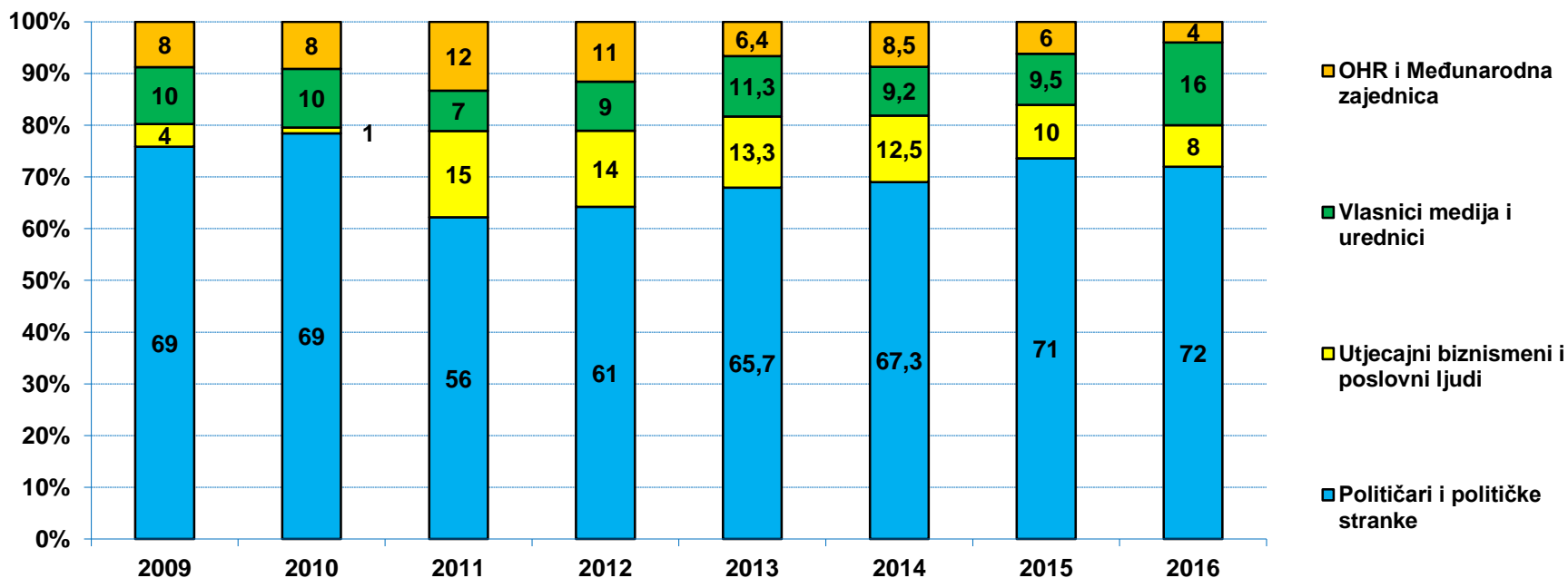
Rezultati istraživanja

P7. Šta biste rekli, ko ima najveći uticaj na medije u BiH?

I ispitanici RS-a smatraju da najveći uticaj na medije imaju političari.

Najveći uticaj na rad medija u BiH imaju ... (2009. – 2016.)

Republika Srpska

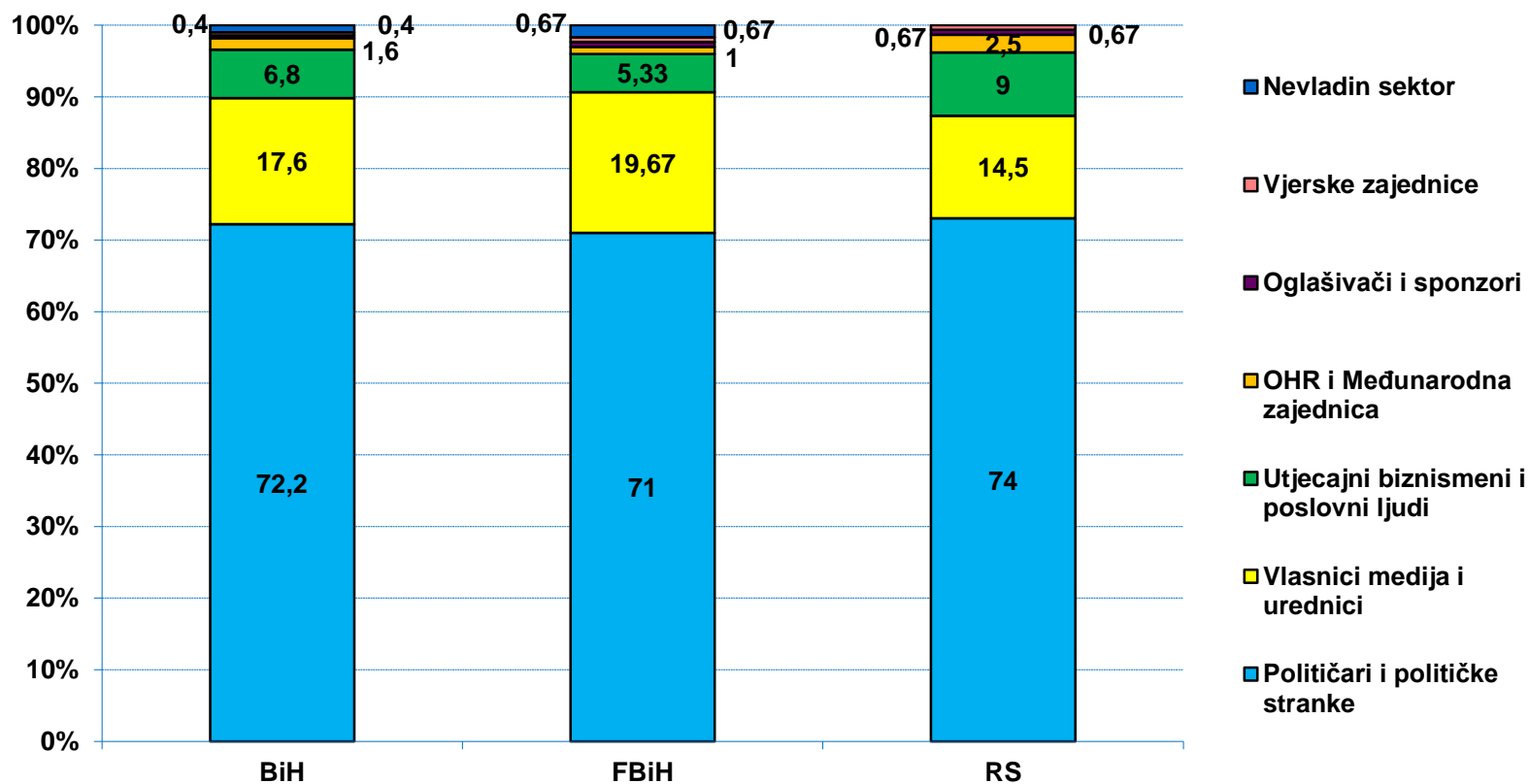

Rezultati istraživanja

P8. Po Vašem mišljenju, ko su glavni kršitelji novinarskih prava i medijskih sloboda u BiH?

Političare i političke stranke ispitanici smatraju glavnim kršiteljima novinarskih prava i medijskih sloboda.

Glavni kršitelji novinarskih prava i medijskih sloboda u BiH 2016.

Rezultati istraživanja

P9. Sa kojom od dvije navedene izjave biste se najprije složili?

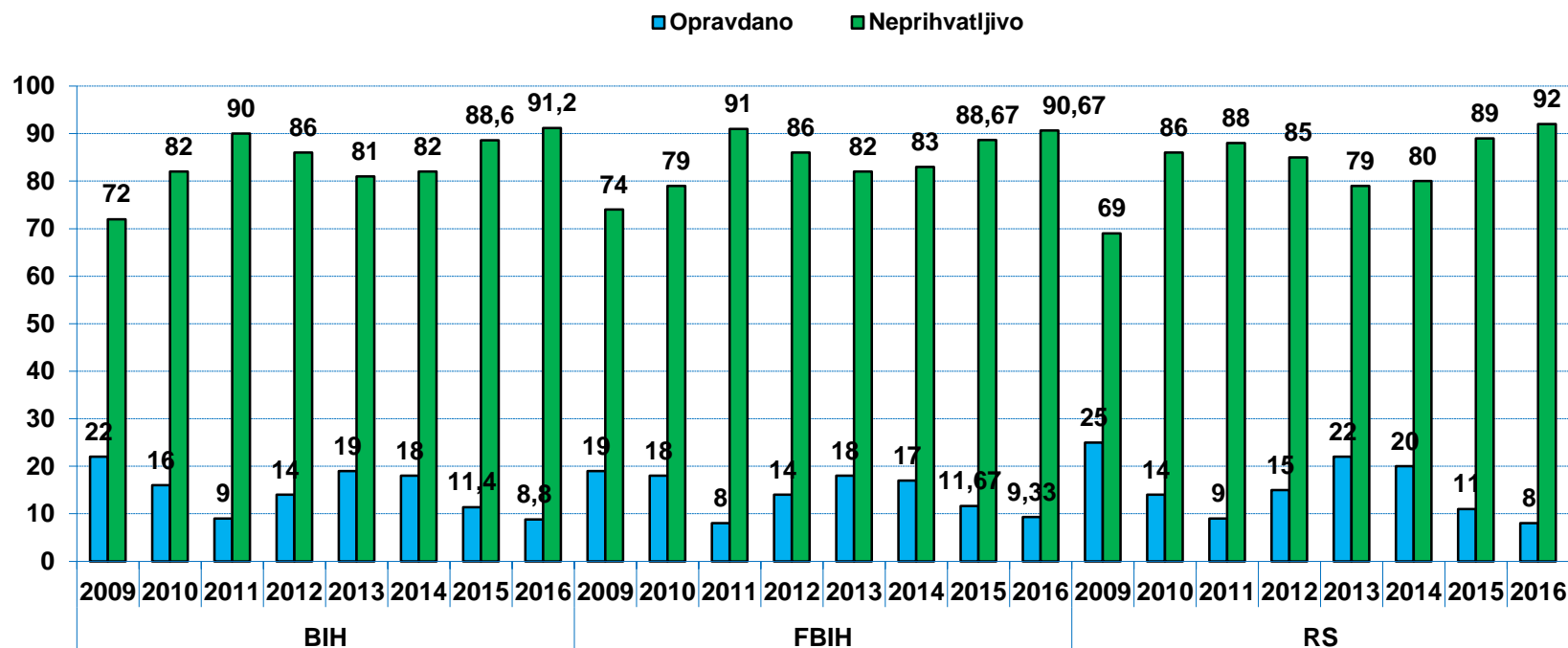
Svaka vrsta napada na novinare je u potpunosti neprihvatljiva

U nekim slučajevima napadi na novinare su opravdani

Najveći dio ispitanika smatra neopravdanim svaku vrstu napada na novinare.

Zabilježen je porast ovakve percepcije ispitanika i u FBiH i RS-u.

Napadi na novinare – Neprihvatljivo ili opravdano ? (2009. – 2016.)

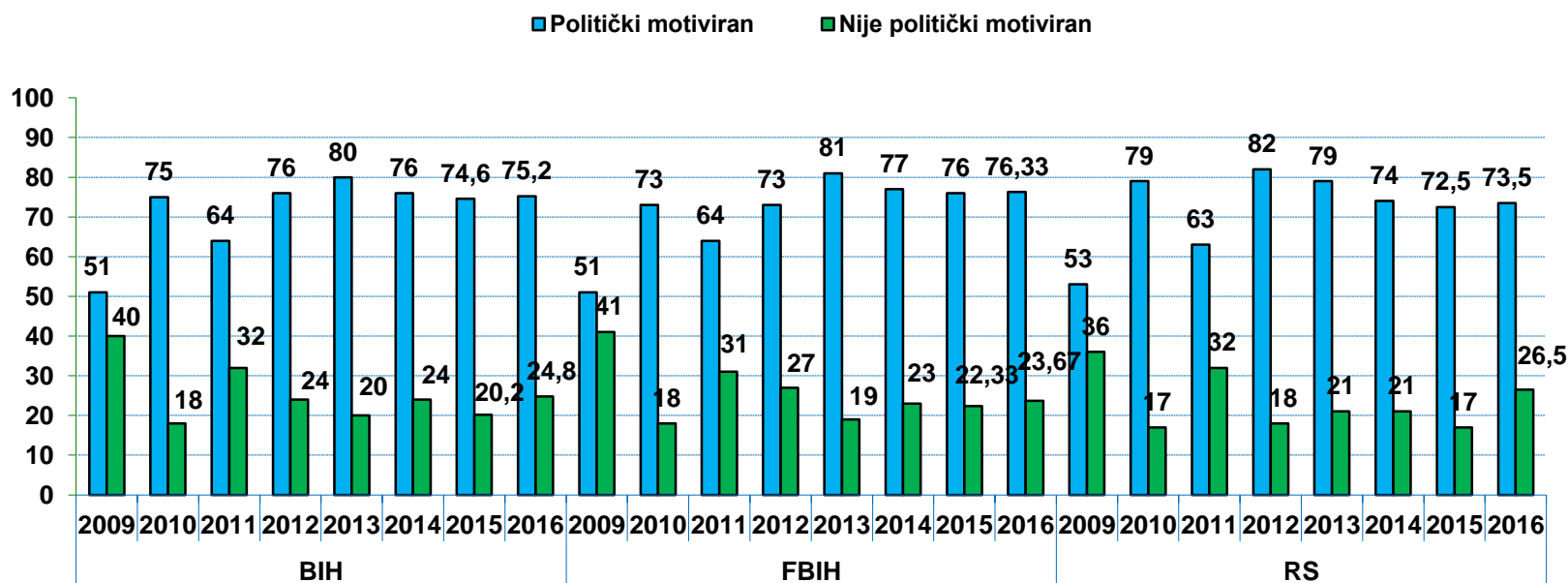
Rezultati istraživanja

P10. Jedna od najčešćih kritika koje se upućuju na adresu novinara od strane prozvanih političara i uticajnih osoba je da je rad pojedinih novinara politički motiviran. U kojoj mjeri se slažete sa tim mišljenjem?

Odgovori grupirani u dvije kategorije: NIJE POLITIČKI MOTIVIRAN (U potpunosti/Donekle se slažem) i POLITIČKI MOTIVIRAN (U potpunosti/Donekle se slažem).

Kao i 2015. godine, najveći dio ispitanika smatra da pojedini novinari ne izvještavaju objektivno već su u svom radu politički motivirani.

Politička motiviranost u radu novinara 2009. – 2016.

Rezultati istraživanja

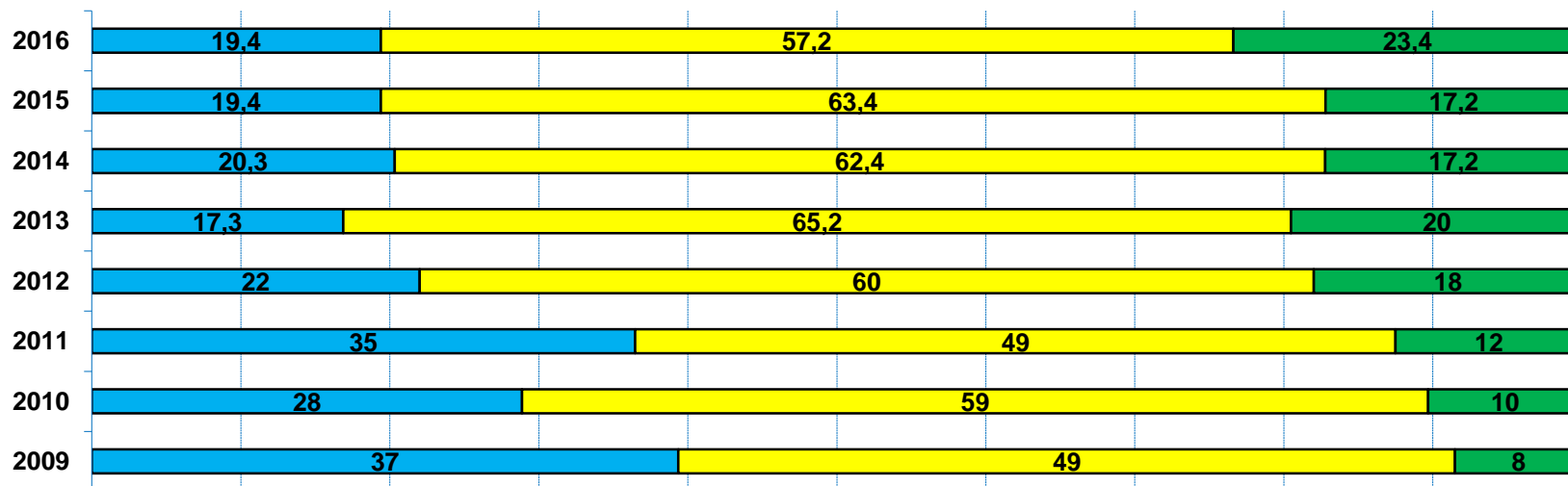
P11. Da li biste rekli da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju ...

Najveći dio ispitanika smatra da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju donekle dobro odabrane. U odnosu na istraživanje 2015. godine, zabilježen je porast percepcije ispitanika da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju loše odabrane, tj. da novinari uopćeno obrađuju teme koje najviše zanimaju građane.

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju

BiH

- Dobro odabrane (pokrivaju glavna interesovanja građana)
- Donekle dobro odabrane (pokrivaju neka od glavnih interesovanja građana, ali ima i tema koje se ne obrađuju)
- Loše odabrane (novinari uopćeno obrađuju teme koje najviše zanimaju građane)

Rezultati istraživanja

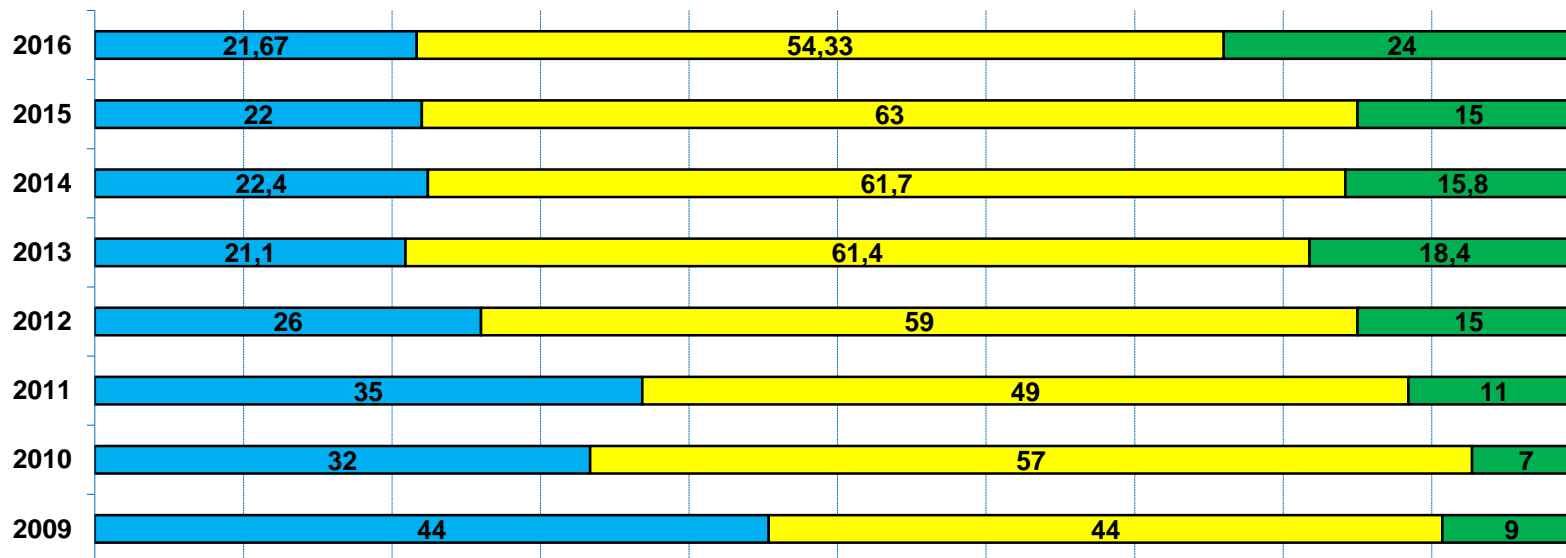
P11. Da li biste rekli da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju ...

Najveći dio ispitanika smatra da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju donekle dobro odabrane. U odnosu na istraživanje 2015. godine, zabilježen je porast percepcije ispitanika da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju loše odabrane, tj. da novinari uopćeno obrađuju teme koje najviše zanimaju građane.

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju

Federacija BiH

- Dobro odabrane (pokrivaju glavna interesovanja građana)
- Donekle dobro odabrane (pokrivaju neka od glavnih interesovanja građana, ali ima i tema koje se ne obrađuju)
- Loše odabrane (novinari uopćeno obrađuju teme koje najviše zanimaju građane)

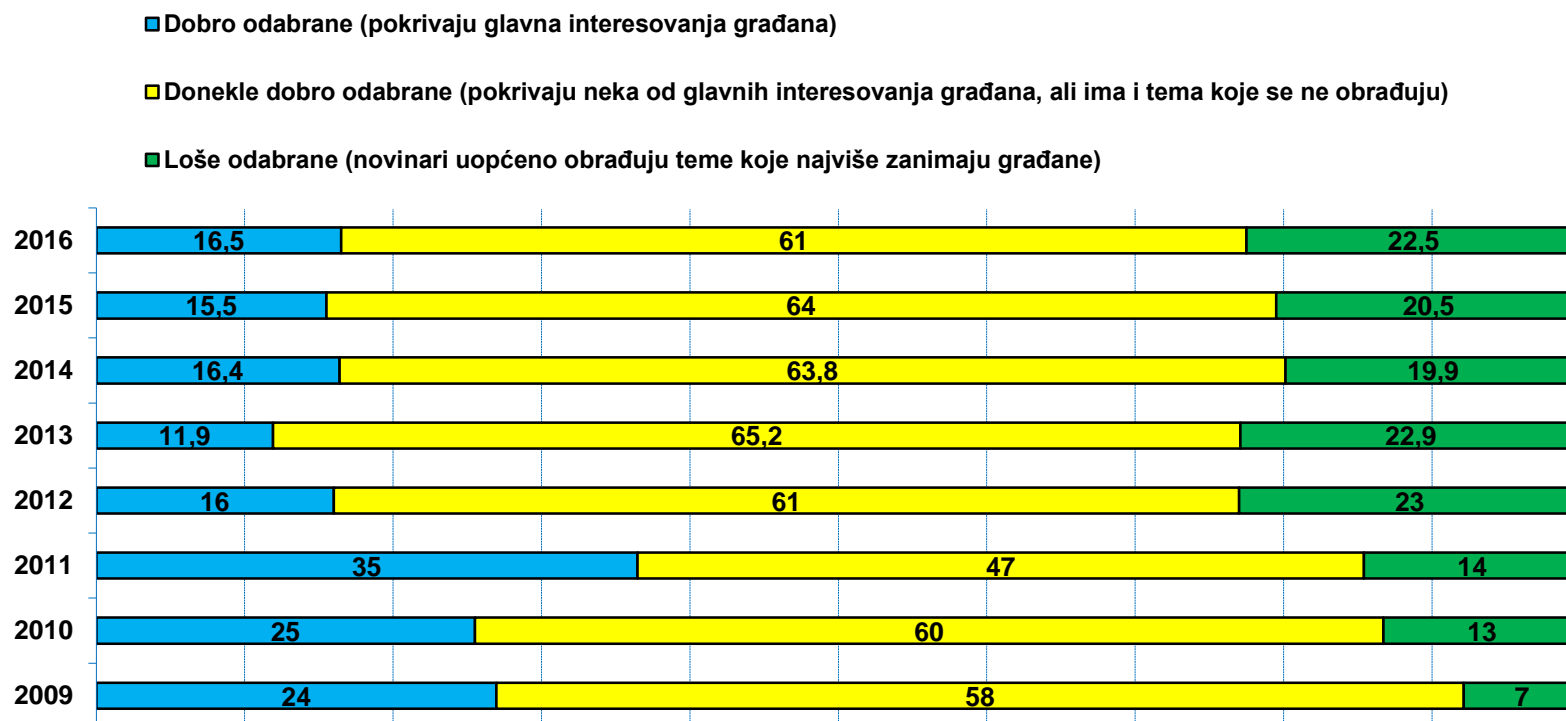
Rezultati istraživanja

P11. Da li biste rekli da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju ...

Najveći dio ispitanika smatra da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju donekle dobro odabrane. U odnosu na istraživanje 2015. godine, zabilježen je porast percepcije ispitanika da su teme o kojima bh. novinari izvještavaju loše odabrane, tj. da novinari uopćeno obrađuju teme koje najviše zanimaju građane.

Teme o kojima bh. novinari izvještavaju

Republika Srpska

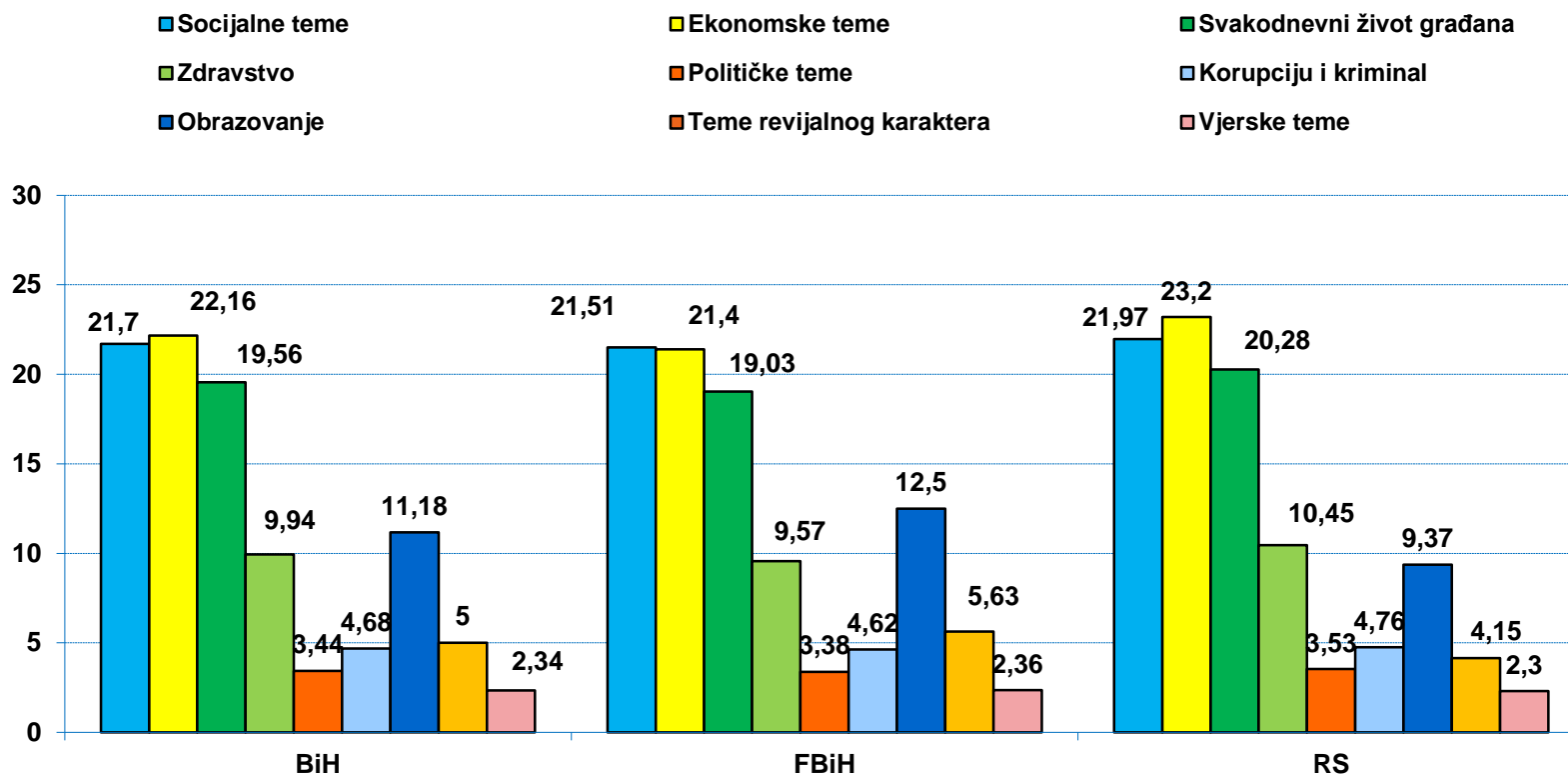

Rezultati istraživanja

P12. Koje od navedenih tema bi bh. novinari trebali obrađivati u većoj mjeri nego sada?

Ispitanici FBiH i RS uglavnom naglašavaju ekonomske i socijalne teme kao teme koje bi bh. novinari trebali obrađivati više nego sada.

Teme koje bi bh. novinari trebali obrađivati u većoj mjeri 2016.

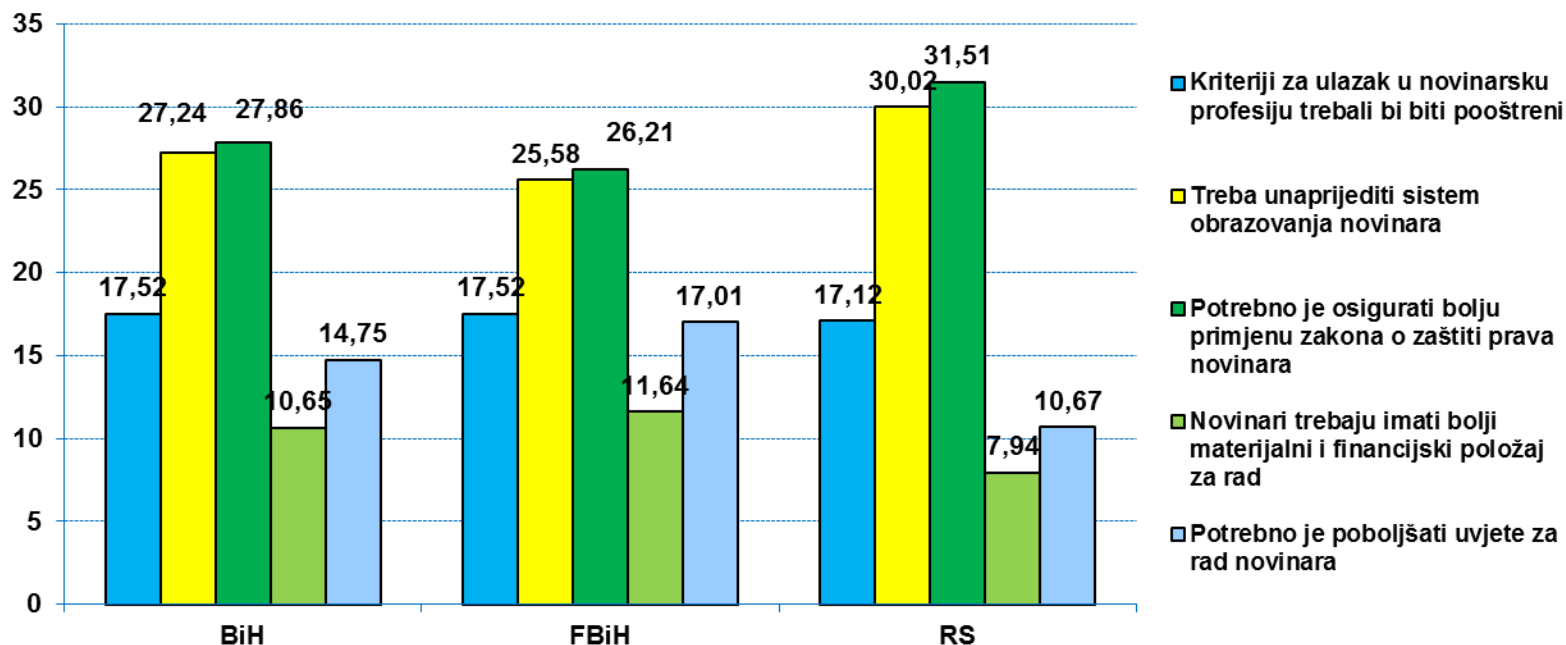

Rezultati istraživanja

P13. Na koje od navednih načina je po Vašem mišljenju potrebno unaprijediti novinarski rad i kvalitet izvještavanja?

Najveći dio ispitanika smatra da treba osigurati bolju primjenu zakona o zaštiti prava novinara, te unaprijediti sistem obrazovanja novinara kao načine unaprijeđenja novinarskog rada i kvalitete izvještavanja.

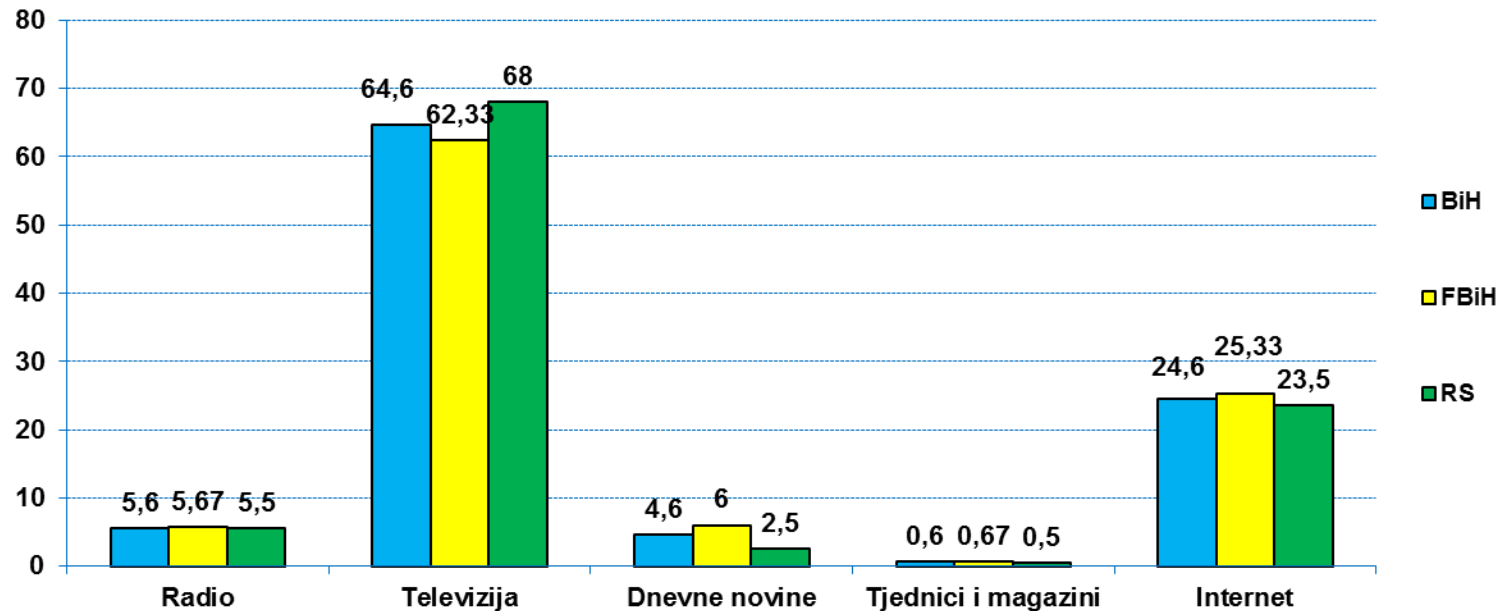
Načini unaprijeđenja novinarskog rada i kvaliteta izvještavanja 2016.

Rezultati istraživanja

P14. Zahvaljujući kojem mediju se najkvalitetnije informirate?

Većina ispitanika se uglavnom najkvalitetnije informira putem televizije.

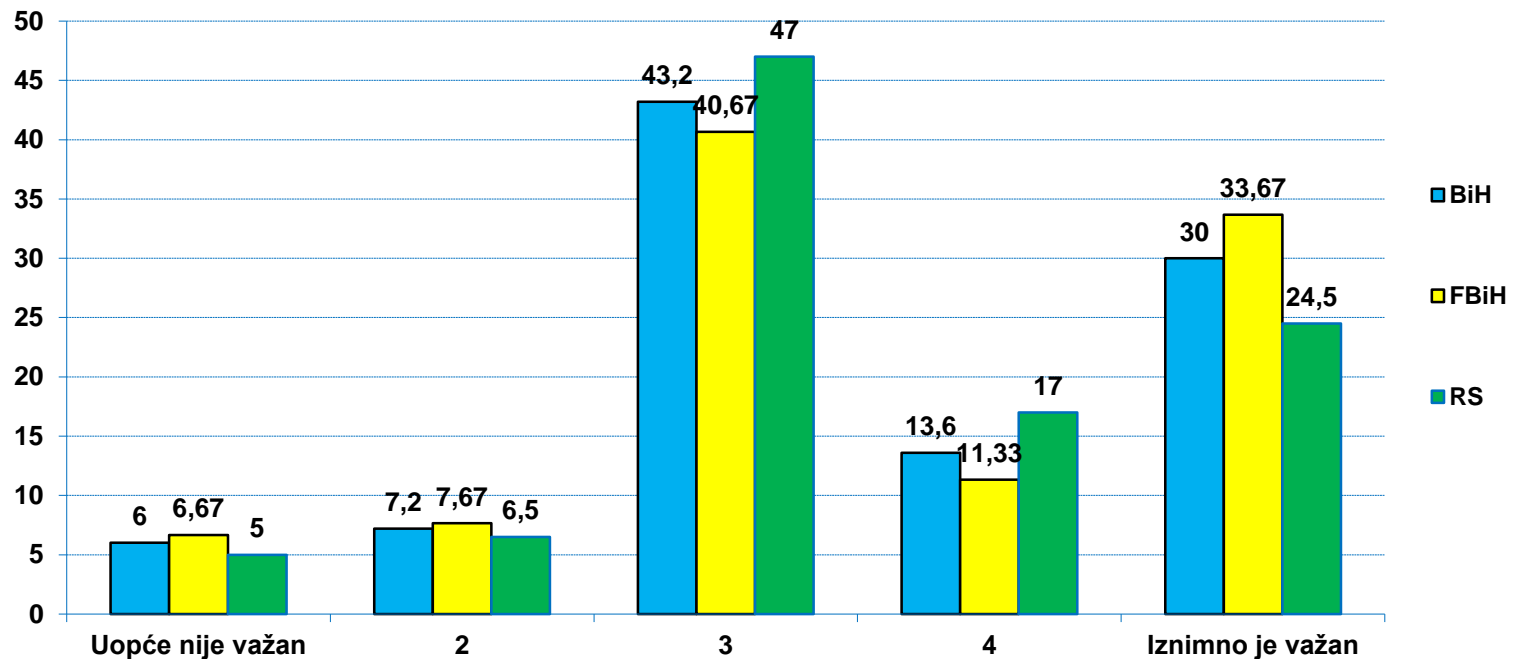

Rezultati istraživanja

P15. U kojoj mjeri ocjenjujete važnost interneta kao medija za javnost i građane?

Ocjena 1 – Uopće nije važan pa do 5 – Iznimno je važan

Najveći dio ispitanika internet smatra srednje važnim medijem za javnost i građane, što je i bio slučaj tokom istraživanja 2015. godine.

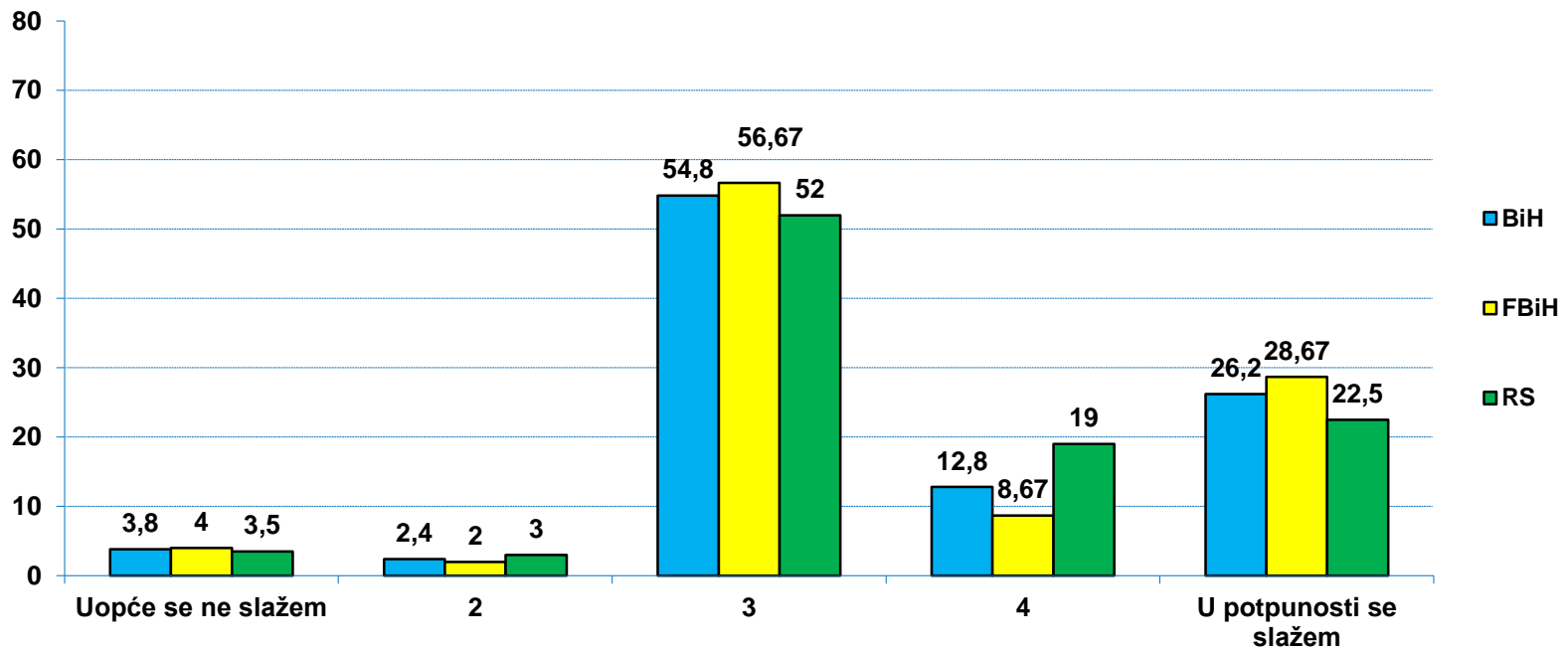

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Posljednjih godina se povećala količina medijskih sadržaja u javnosti, a time i različitih pogleda na društvene i političke prilike

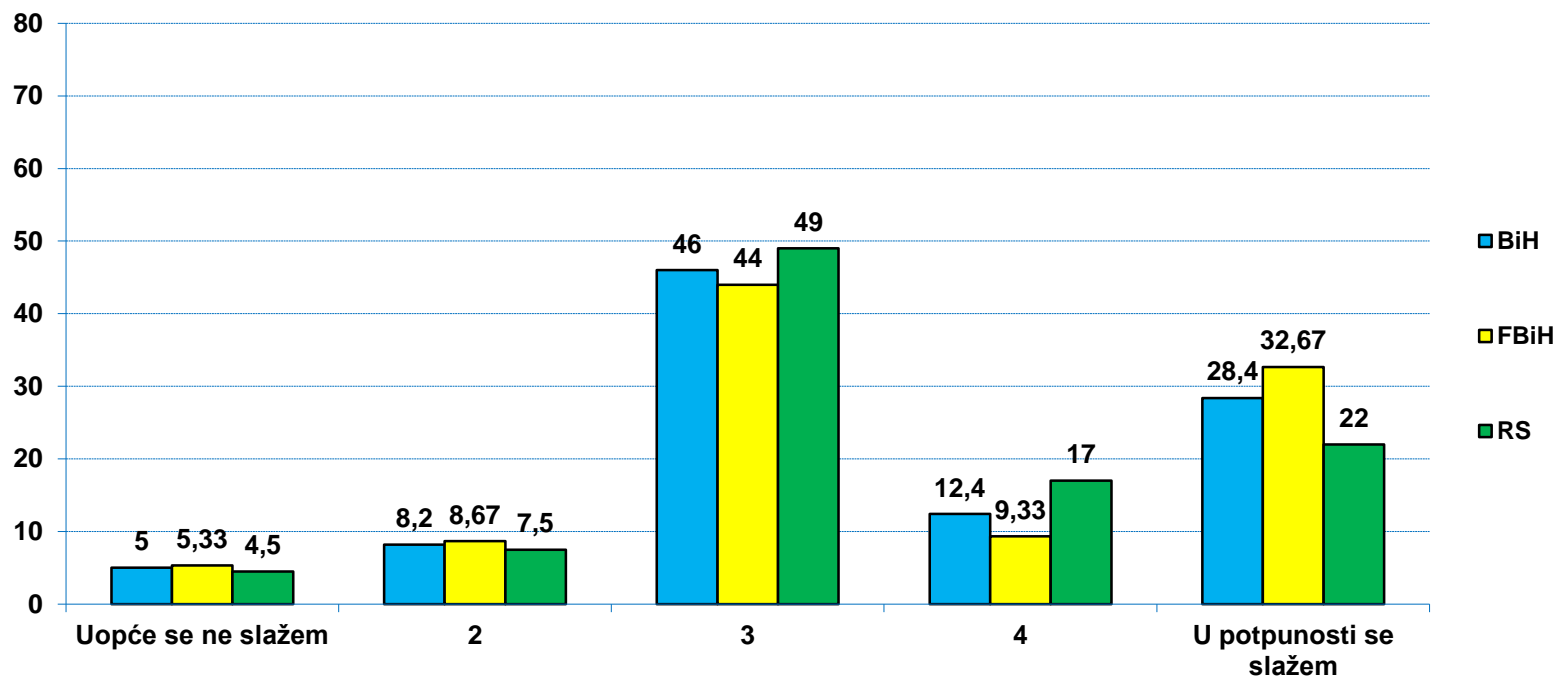

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Internet je demokratizirao komunikaciju i omogućio pluralizam mišljenja

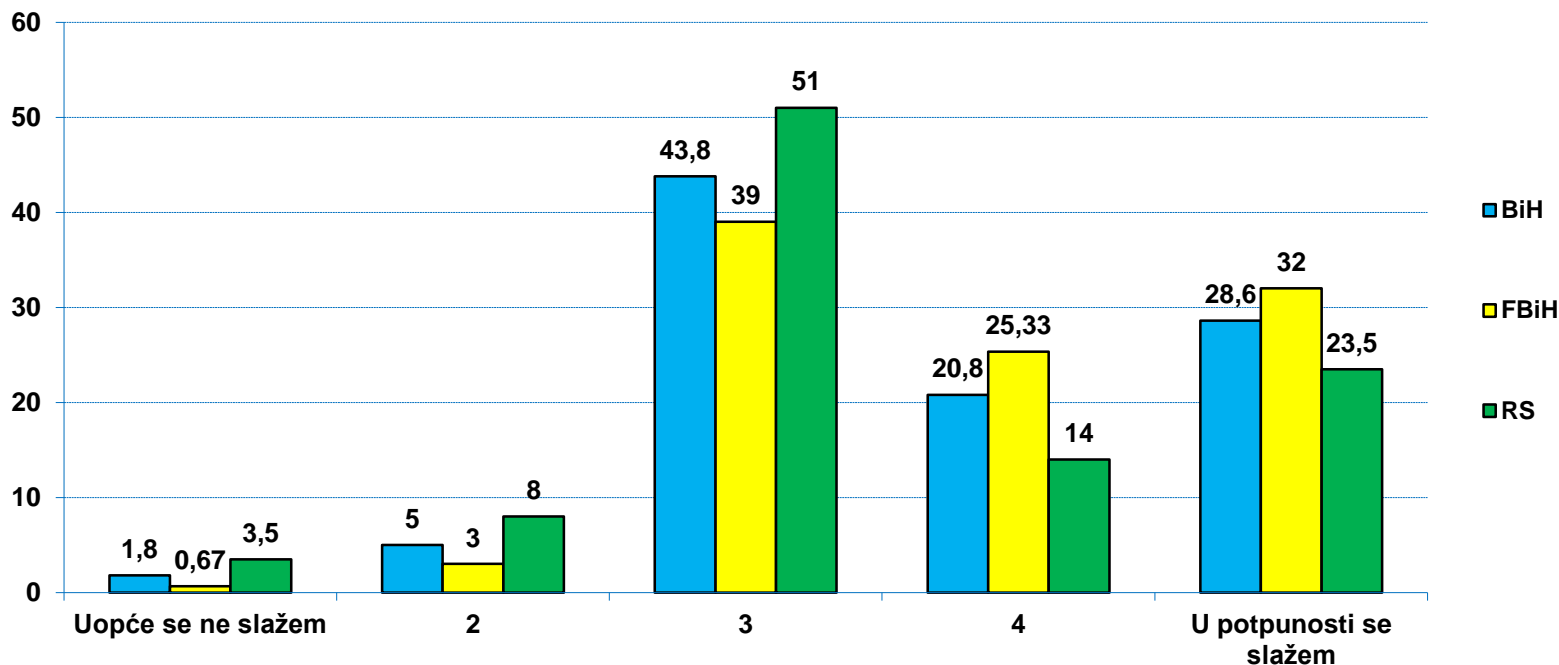

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Unatoč povećanju broja internetskih portala i javno dostupnih medijskih sadržaja, ne osjećam se kvalitetnije informiranim, previše je sličnoga

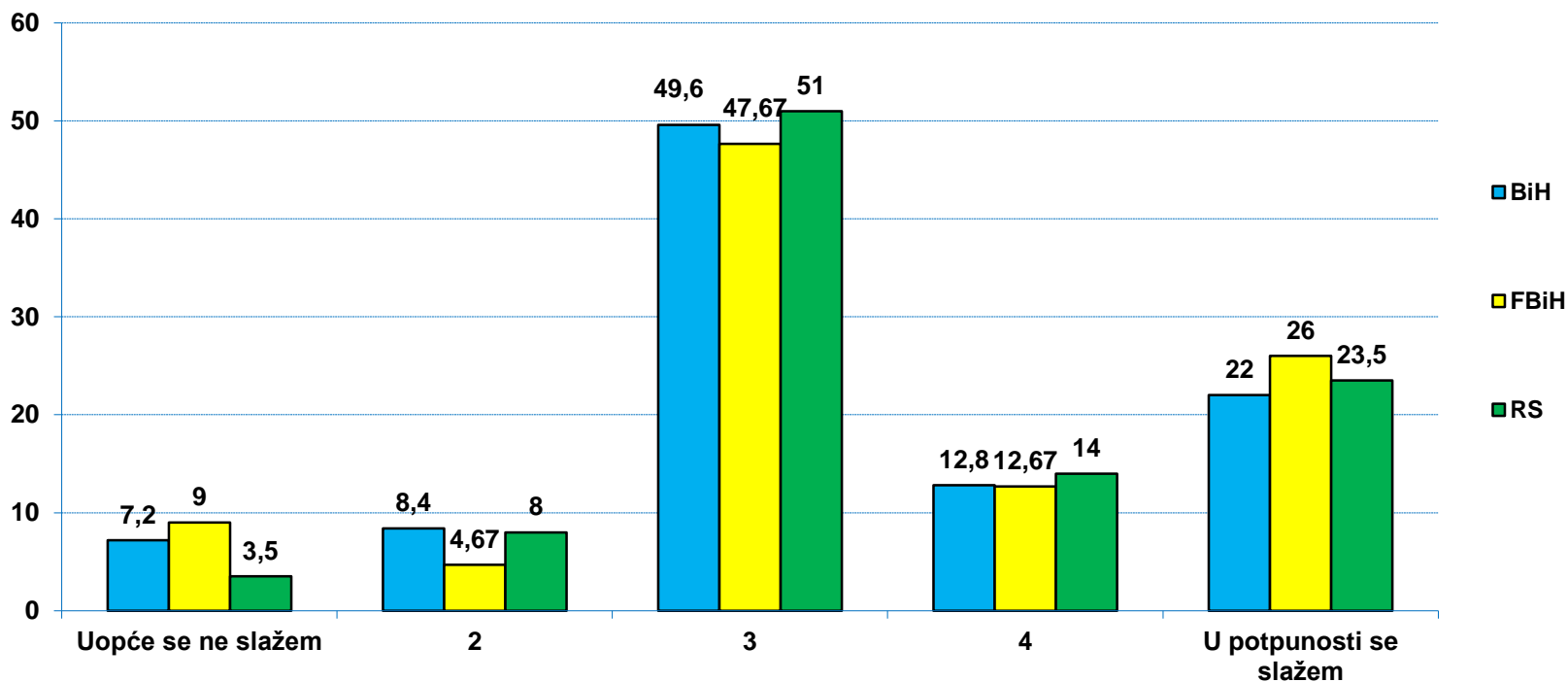

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Bosanskohercegovački mediji pridonose jačanju tenzija na nacionalnom, političkom i vjerskom planu te među entitetima u BiH

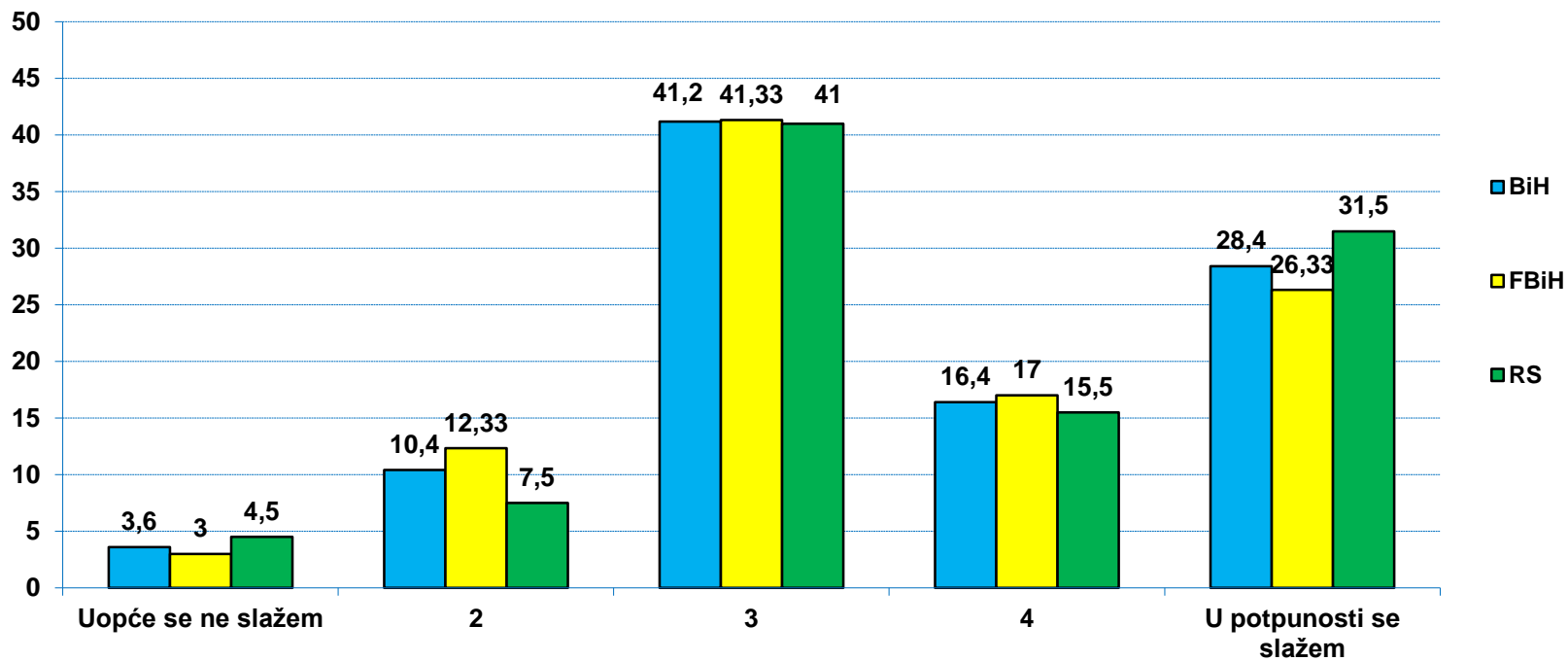

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Rad novinara je često politički motiviran zbog čega gube objektivnost

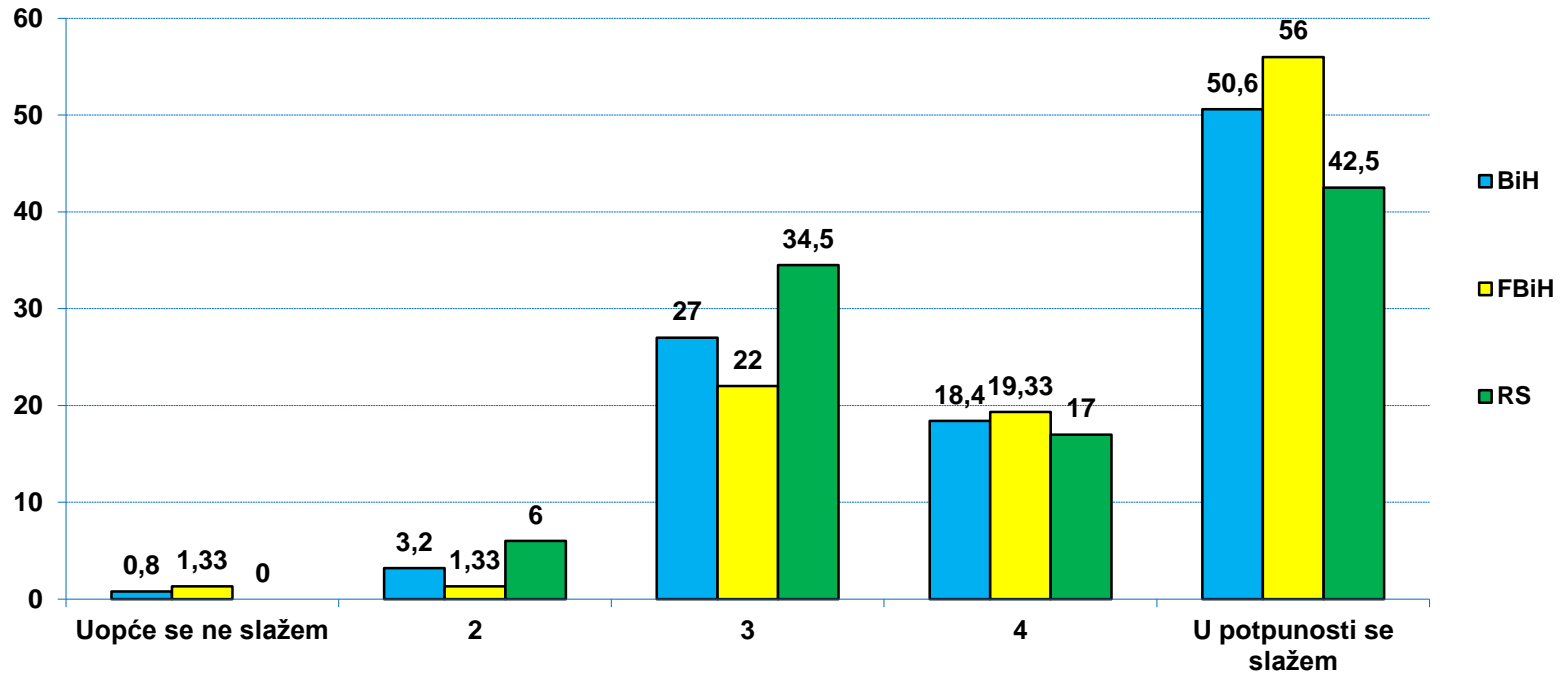

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Politički uticaj na javne medije je prilično prisutan

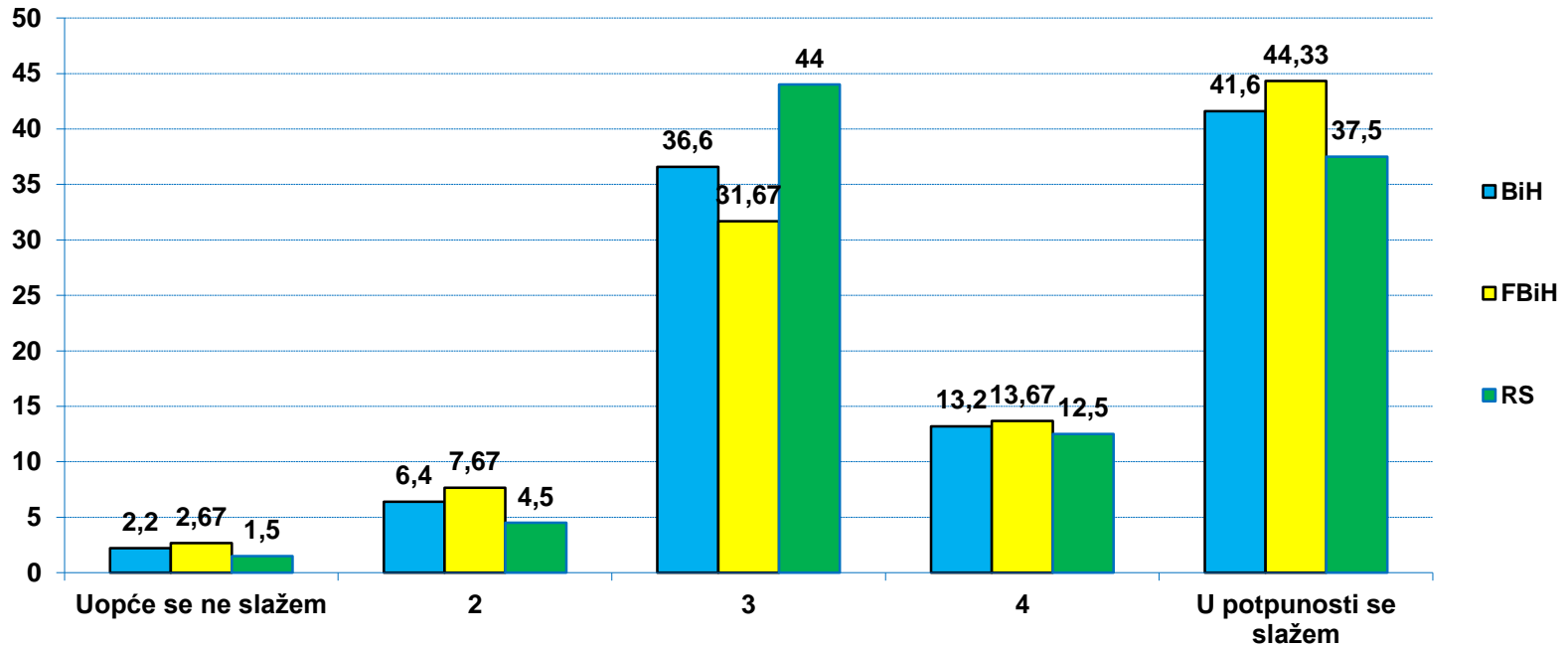

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

U medijima je previše negativnih informacija i pesimizma

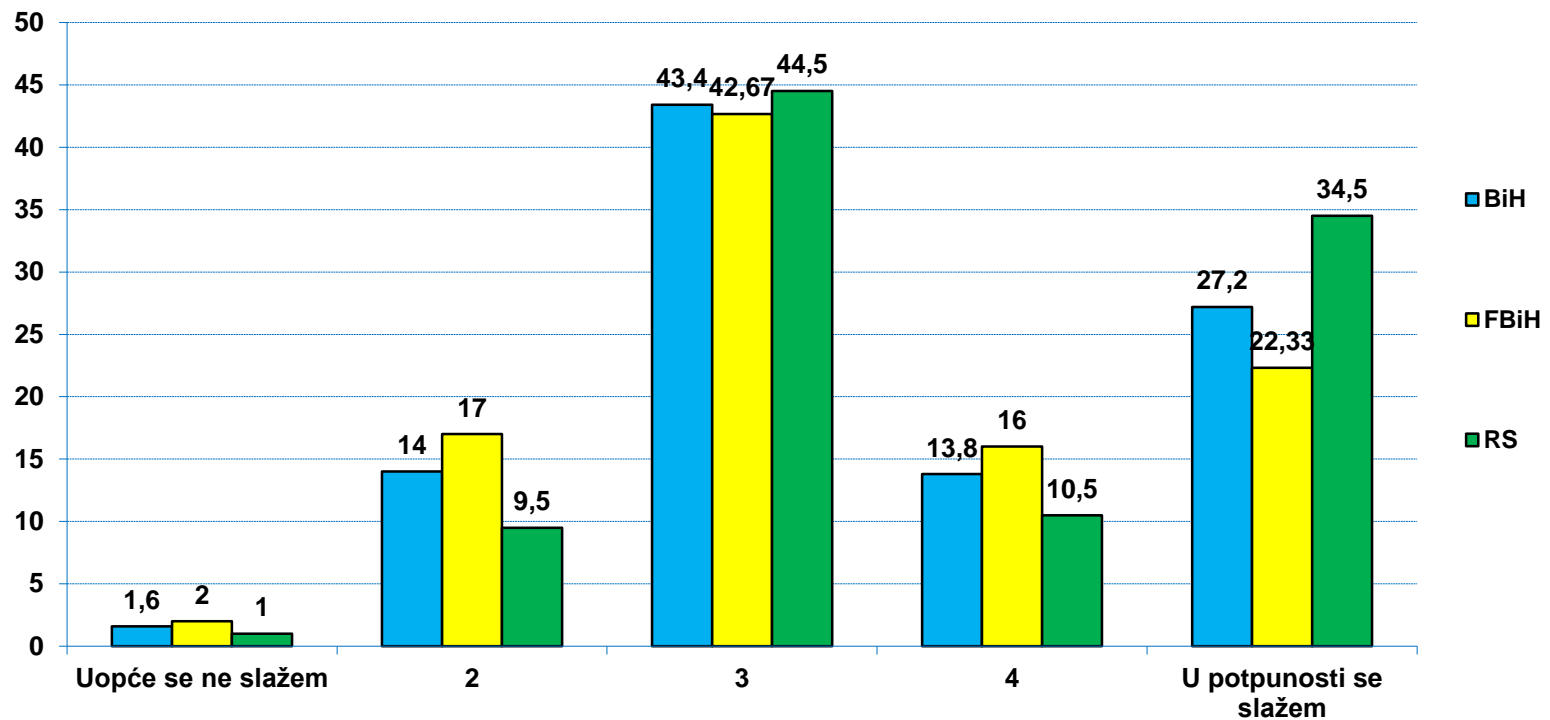

Rezultati istraživanja

P16. Ocijenite Vaše slaganje, odnosno neslaganje sa sljedećim tvrdnjama

Ocjena 1 – U potpunosti se ne slažem pa do 5 – U potpunosti se slažem

Novinari bi se više trebali pridržavati etičkih načela

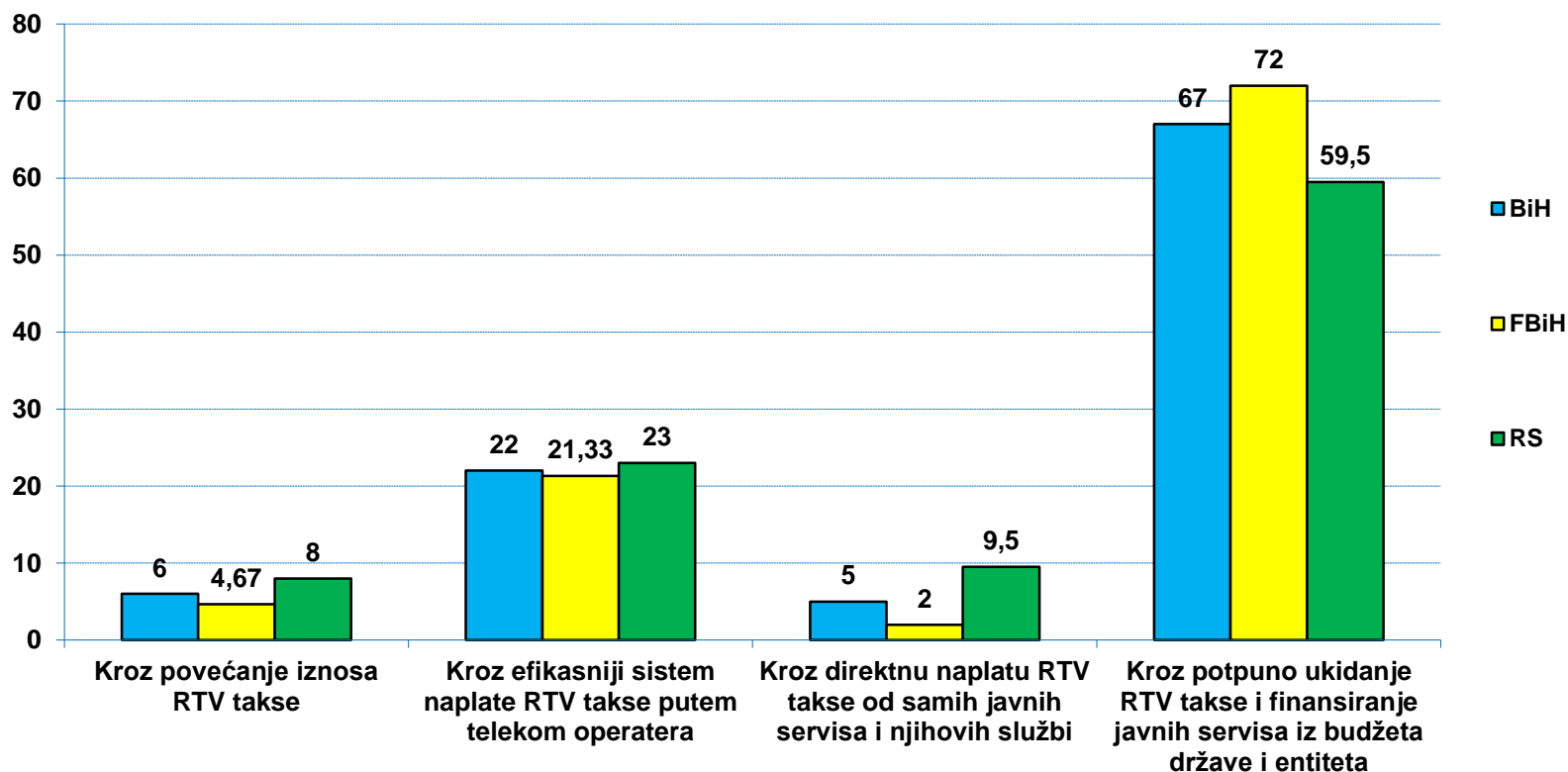

Rezultati istraživanja

P17. Kako vidite finansijski opstanak Javnih servisa u BiH?

Većina ispitanika opstanak Javnih servisa u BiH vidi kroz potpuno ukidanje RTV takse i finansiranje javnih servisa iz budžeta države i entiteta.

Zabilježen je porast ovakve percepcije ispitanika u odnosu na istraživanje 2015. godine.

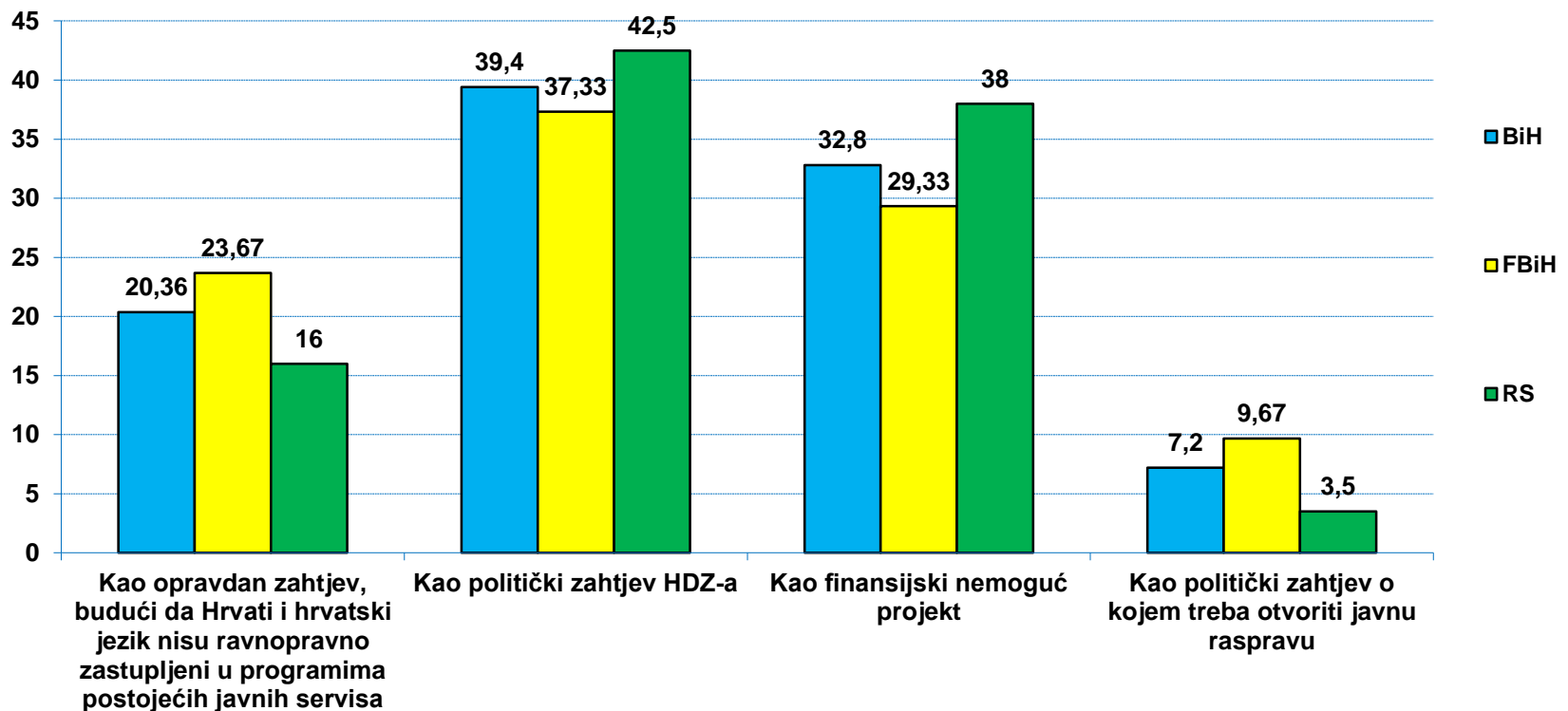

Rezultati istraživanja

P18. Kako komentirate zaključke Hrvatskog narodnog vijeća u BiH u vezi sa uvođenjem javnog servisa na hrvatskom jeziku?

Najveći dio ispitanika ovaj zahtjev smatra političkim zahtjevom HDZ-a, stranke koja želi imati javni servis pod svojom kontrolom.

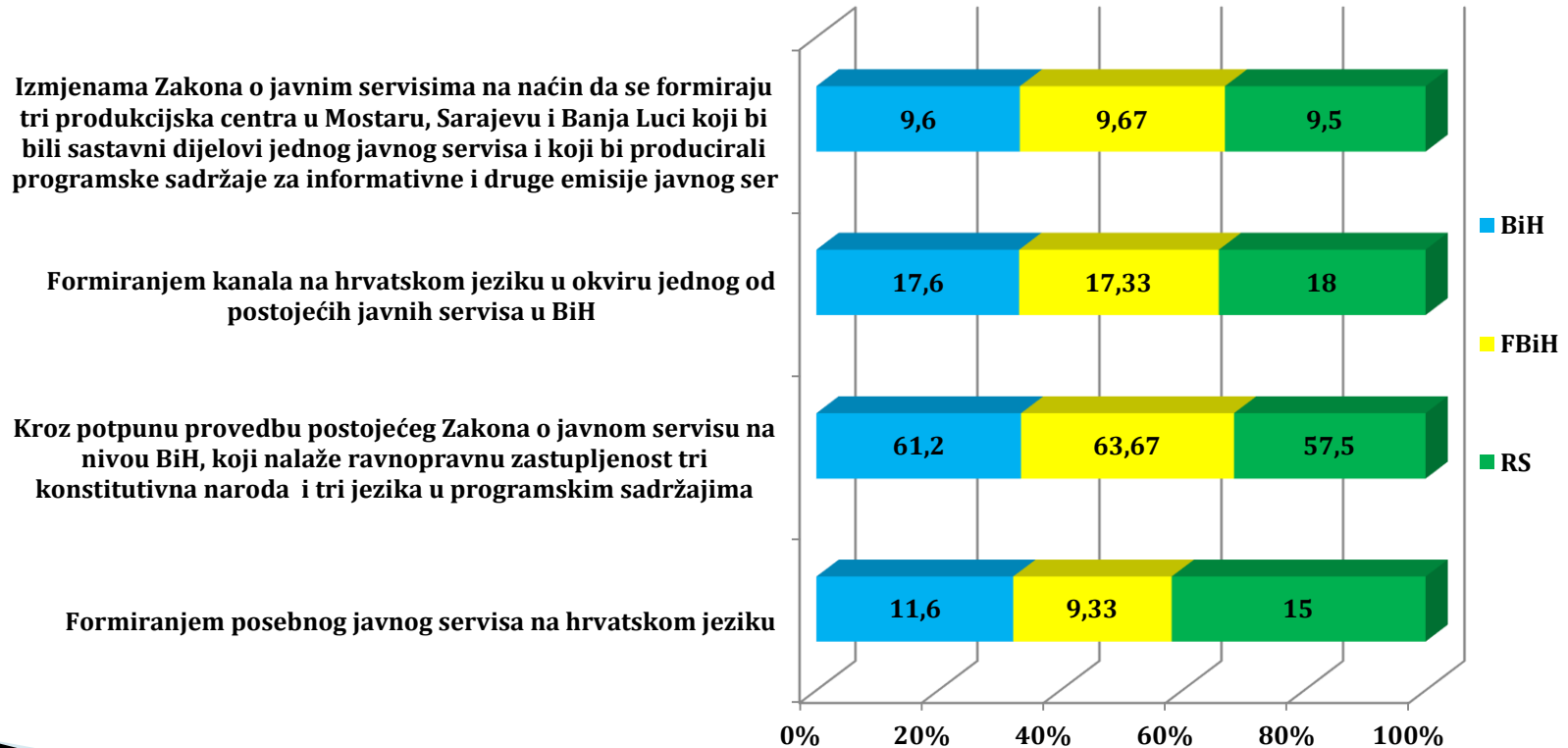
U odnosu na istraživanje 2015. godine, zabilježen je porast broja ispitanika koji ovakav zahtjev smatraju finansijski nemogućim projektom.

Rezultati istraživanja

P19. Kako vidite rješavanje pitanja kvalitetnijeg informiranja Hrvata u BiH na hrvatskom jeziku i veću zastupljenost interesa ovog naroda u sadržajima javnih servisa?

Većina ispitanika pitanje kvalitetnijeg informiranja Hrvata vidi kroz potpunu provedbu postojećeg zakona o javnom servisu na nivou BiH koji nalaže ravnopravnu zastupljenost tri konstitutivna naroda i tri jezika u programskim sadržajima.

Zahvaljujemo se na pažnji!

Chapter4 Millenium d.o.o.
T. +387 33 703 679
F. +387 33 703 679
E-mail: info@chapter4.ba

